

ZAŁĄCZNIK

TABELA UWAG DO PROJEKTU USTAWY DO USTAWY O KREDYCYE KONSUMENCKIM

Lp.	Zakres tematyczny założeń do ustawy o kredycie konsumenckim	Podmiot zgłaszający uwagi	Treść uwag	Stanowisko UOKiK
1.	Zakres przedmiotowy ustawy o kredycie konsumenckim	Związek Banków Polskich	<p>Art. 1 ust. 3 Pragniemy podtrzymać naszą negatywną opinię dotyczącą objęcia nowymi przepisami o kredycie konsumenckim także kredytu hipotecznego, ponieważ takie rozwiązanie jest sprzeczne z art. 2 ust. 2 pkt a) dyrektywy.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projekt odzwierciedla w tej kwestii założenia do ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 5 stycznia 2010 r.</p>
		Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa	<p>Zgodnie z art. 1 projektu, ustawa określa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zasady i tryb zawierania umów o kredyt konsumencki; 2) obowiązki kredytodawcy i pośrednika kredytowego w zakresie informacji udzielanych przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki w związku z zawartą umową o kredyt konsumencki; 3) obowiązki kredytodawcy i pośrednika kredytowego w zakresie informacji udzielanych przed zawarciem umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką oraz obowiązki w zakresie informacji zawartych w umowie o kredyt zabezpieczony hipoteką; 4) skutki uchybienia obowiązkom kredytodawcy i pośrednika kredytowego”. <p>Projektodawca projektu stanowi, że „ustawę stosuje się także do umów o kredyt konsumencki, który spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa w zakresie swej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia swojemu członkowi”.</p> <p>Art. 2 uznał zatem za celowe wprowadzenie odrębnej regulacji przesądzającej w sposób jednoznaczny, że do umów o kredyt konsumencki zawierany przez spółdzielcze kasy stosuje się przepisy tej ustawy.</p> <p>Z uwagi na wprowadzenie tej odrębnej regulacji dotyczącej kredytów</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>UOKiK rekomendował RCL pozostawienie przepisu aktualnie obowiązującego w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, gdyż nie budzi on wątpliwości interpretacyjnych. RCL uwagi nie przyjął.</p>

			<p>konsumenckich udzielanych przez kasy oraz użyte w art. 2 projektu sformułowanie: „(...) stosuje się (...) do umów (...)”, mając na względzie określony w art. 1 zakres przedmiotowy ustawy, która nie tylko określa zasady i tryb zawierania umów o kredyt konsumencki, ale także obowiązki kredytodawcy (pośrednika) i skutki uchybienia obowiązkowi kredytodawcy (pośrednika), za celowe uznać należy także jednoznaczne przesądzenie, iż postanowienia tej ustawy mają zastosowanie nie tylko do umów o kredyt konsumencki zawieranych przez kasy, ale i do samych kas w takim samym zakresie, jak do pozostałych kredytodawców.</p>	
	Związek Leasingu Polskiego		<p>Art. 4 ust. 1 pkt 2 Potrzeba doprecyzowania przepisu, iż ustawy nie stosuje się również do umów najmu, ponieważ w obecnej praktyce rynkowej bardzo rzadko występuje „czysta” umowa leasingu w jej kształcie określonym przez kodeks cywilny. Często jest umowa najmu z pewnymi opcjami zastrzeżonymi dla leasingobiorcy.</p> <p>Ponadto, wnosimy o przyjęcie brzmienia ustawy poprzez przytoczenie wprost brzmienia dyrektywy, ponieważ obecnie zaproponowane brzmienie niestety nie wyjaśnia istniejących wątpliwości, lecz je wręcz powiększa. Wydaje się iż konstrukcja przyjęta przez dyrektywę nie jest klarowna, ale również uzasadniona ochroną konsumentów. Dyrektywa wskazuje, iż jeżeli taka umowa przewiduje obowiązek nabycia przedmiotu umowy (która zawsze ciąży na konsumencie z istoty umowy) musi być „włączona” ochrona wynikająca z przepisów ustawy/dyrektywy. Przypadek taki dotyczy np. umów leasingu finansowego, gdzie strony z góry ustalają, iż w wyniku wykonania umowy leasingobiorca nabędzie przedmiot umowy. Jednocześnie leasing operacyjny (zbliżony w swej konstrukcji do najmu) nie przewiduje obowiązku nabycia przez leasingobiorcę przedmiotu umowy, natomiast przewiduje na jego rzecz tzw. opcję nabycia tego przedmiotu – lecz jest to prawo z którego leasingobiorca może skorzystać lub nie.</p> <p>Propozycja przedstawiona w ustawie opiera się na „obowiązku przeniesienia własności przedmiotu umowy” – ten obowiązek dotyczy leasingodawcy i nie wpływa na obowiązki leasingobiorcy. Obowiązek przeniesienia własności ciążyący na leasingodawcy istnieje zarówno w umowie leasingu finansowego, jak i operacyjnego.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Uwaga rekomendowana przez UOKiK do uwzględnienia. RCL nie przyjął uwagi.</p> <p>W ocenie RCL zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r., Nr 19, poz. 93 z późn. zm.) przez umowę najmu należy rozumieć umowę, w której wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony. Przepisy Kodeksu cywilnego nie przewidują w przypadku umowy najmu możliwości przeniesienia przedmiotu umowy. Wyłączenie, o którym mowa w art. 2 ust. 2 lit. d dyrektywy wynika zatem, wprost z przepisów Kodeksu cywilnego i w ocenie Rządowego Centrum Legislacji wprowadzanie takiego wyłączenia w przepisach ustawy o kredycie konsumenckim nie jest konieczne.</p>

	Biuro Informacji Kredytowej S.A., Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa	<p>Art. 4.2 pkt 5 – przed wyrazem „sposobu” należy dodać wyraz „zmianę”.</p> <p>Ponadto wątpliwość jak zapis w tym punkcie ma się do zapisu w art. 4.1.pkt 4. (powyżej).</p> <p>W ustawie powinny być zawarte regulacje określające w jakim zakresie mają zastosowanie przepisy ustawy w przypadku aneksu do umowy (spłacanej w terminie) np. z powodu podwyższenia kwoty kredytu, zmiany sposobu spłaty (np. z rat malejących na annuitetowe) itp.?</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W projekcie ustawy zawarto stosowne przepisy przejściowe.</p>
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>Art. 3 ust. 3 Projektu zawiera całkowicie błędną treść. W istocie chodzi o odroczenie terminu płatności za świadczenia niepieniężne, a nie o „<i>odroczenie terminu spełnienia świadczenia niepieniężnego</i>”.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projekt odzwierciedla intencje ustawodawcy unijnego</p>
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>Art. 4 ust. 1 pkt. 2 Projektu zawiera zapis nieudolny i logicznie wadliwy, skutkiem czego spod regulacji ustawy wyłączono dokładnie odwrotnie – właśnie te umowy leasingu, które Dyrektywa obejmuje. (vide art. 2 ust. 1 pkt. d Dyrektywy)</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	<p>W odniesieniu do Art. 4 ust. 1 pkt 5 i następne, gdzie projektodawca posługuje się określeniem rocznej rzeczywistej stopy oprocentowania niższej od <i>powszechnie stosowanych</i> na rynku.</p> <p>Postuluje się :</p> <p>a) dokładne określenie „powszechnie stosowanej stopy oprocentowania” przez wskazanie tego wskaźnika. Może to być np. średnie oprocentowanie umów kredytowych podawane przez NBP na miesiąc poprzedzający zawarcie umowy kredytowej. Nie jest także jasne, o ile niższa musiałaby być stopa oprocentowania kredytu, aby nie był on objęty zakresem obowiązywania Ustawy.</p> <p>b) Postuluje się generalne wyłączenie kredytów udzielanych wyłącznie pracownikom zatrudnionym u danego pracodawcy w ramach działalności dodatkowej z zakresu obowiązywania Ustawy. Tego typu działalność jest zazwyczaj prowadzona przez Fundusze pożyczkowe funkcjonujące u pracodawcy, gdzie co do zasady pożyczają na dogodniejszych warunkach niż podmioty komercyjne, często stanowiąc jedyną możliwość wzięcia kredytu/pożyczki. Wprowadzenie wymogu stosowania rygorów Ustawy dla tych podmiotów prawdopodobnie spowoduje całkowitą likwidację tego typu</p>	<p>Ad a) UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projektodawca zaproponowanym brzmieniem przepisu wpisuje się w dynamikę sytuacji rynkowej, uwzględniając szeroki zakres przedmiotowy ustawy (różne produkty kredytowe).</p> <p>Ad b) UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Przyjęte rozwiązanie pozwala zachować status quo w ochronie konsumentów w zakresie kredytów udzielanych przez pracodawców w ramach ich działalności dodatkowej. Wyłączeniem są objęte</p>

		pożyczek i doprowadzi do całkowitego braku możliwości pożyczania środków finansowych przez część najslabiej sytuowanych pracowników.	zarówno kredyty bez oprocentowania, jak i kredyty udzielone na preferencyjnych warunkach, jeżeli pracownik zobowiązany jest do zapłaty rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania niższej od powszechnie stosowanej na rynku.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	W odniesieniu do art. 4. ust 2 pkt. 1 (wyliczenie artykułów do których stosuje się Ustawę w odniesieniu do kredytów hipotecznych) - postulujemy uzupełnienie o wskazanie przepisów ogólnych, które również stosują się w stosunku do kredytów hipotecznych jak np. znaczenie sformułowań ustawowych, przepisy przejściowe itd. W szczególności doprecyzowania wymaga kwestia, czy do kredytów hipotecznych zastosowanie ma także limit kwotowy określony w art. 3 ust 1 Ustawy (Ustawa ma zastosowanie do kredytów o wartości nie większej niż 255 550 zł). Postuluje się objęcie Ustawą o kredycie konsumenckim kredytów hipotecznych niezależnie od wartości udzielonego kredytu.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Uwaga rekomendowana przez UOKiK do przyjęcia przez RCL. W ocenie RCL zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej nie podaje się w zakresie stosowania przepisów definicyjnych, czy też przejściowych. Kredyt zabezpieczony hipoteką nie jest kredytem konsumenckim, w związku z tym nie odnosi się do niego ograniczenie wysokości. Zatem nie ma potrzeby wprowadzania doprecyzowania art. 4 ust. 2 projektu ustawy.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Prosimy o podanie przesłanek za wyłączeniem stosowania I działu IV tytułu XI księgi trzeciej ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks Cywilny.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Sprzedaż na raty w rozumieniu kodeksu cywilnego jest szczególną regulacją w odniesieniu do kredytu konsumenckiego. Ponadto nowy projekt ustawy o kredycie konsumenckim zawiera liczne wyłączenia w art. 4, co do których mogą mieć zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego. Dlatego też zdecydowano o pozostawieniu rozwiązania funkcjonującego na gruncie ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim.

2.	Zakres definicyjny ustawy o kredycie konsumenckim	PKKP Lewiatan, Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	Definicja umowy o kredyt konsumencki (art. 3 ust.1 projektu) - w definicji za wspomnianą umowę uznaje się również umowę, na podstawie której kredytodawca daje konsumentowi przyrzeczenie udzielenia kredytu. W tym zakresie projekt powtarza zapis obowiązującej ustawy o kredycie konsumenckim krytykowany przed doktryną prawa [Ustawa o kredycie konsumenckim komentarz pod redakcją J. Pisulińskiego, Dom Wydawniczy ABC, 2004, str. 41-45]. Należy podzielić pogląd komentatora, który wskazuje, że wprowadzenie wspomnianego zwrotu do definicji umowy o kredyt konsumencki nie znajduje uzasadnienia na gruncie systemu prawa polskiego. Należy pamiętać, że pewne zapisy dyrektywy wynikają ze specyfiki prawa europejskiego, które musi uwzględniać różnorodność systemów prawnych poszczególnych państw członkowskich. W tym konkretnym przypadku chodziło o objęcie dyrektywą umów kredytu konsumenckiego, które na gruncie ustawodawstw niektórych państw członkowskich UE nie wywołują skutku rzeczowego. Pojęć używanych w dyrektywach nie należy przepisywać do krajowych systemów prawa bez uprzedniej analizy, czy są one konieczne do osiągnięcia celów dyrektywy, zwłaszcza gdy są one nieznane polskiemu systemowi prawa, w konsekwencji budząc szereg wątpliwości interpretacyjnych.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Dyrektywa wyraźnie posługuje się w definicji sformułowaniem „przyrzeczenie udzielenia kredytu”. Definicja kredytu konsumenckiego powinna być spójna we wszystkich państwach członkowskich UE, co ma ułatwić rozwój kredytów udzielanych transgranicznie. Usunięcie sformułowania „przyrzeczenie udzielenia kredytu” z definicji kredytu konsumenckiego mogłoby narazić Polskę na zarzut nieprawidłowej implementacji przepisów dyrektywy do prawa polskiego.
		Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa	Propozycja przepisu art. 5 pkt 2 kredytodawca – przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, który w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu, w tym spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, która w zakresie swojej działalności udziela kredytu konsumenckiego lub daje przyrzeczenie udzielenia swojemu członkowi w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą. Postulowane uregulowanie pozwoli na uniknięcie ewentualnych wątpliwości co do zakresu obowiązków, ciążących na kasie jako kredytodawcy udzielającym kredytu konsumenckiego swojemu członkowi, jak również co do ewentualnych konsekwencji ich naruszenia, co będzie miało istotne znaczenie z punktu widzenia ochrony interesów członków kas, zaciągających w kasach kredyt konsumencki. Znajduje ono także swoje uzasadnienie w założeniach do projektu ustawy o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe powinny w pełnym zakresie podlegać regulacjom przyszłej ustawy o kredycie konsumenckim.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Przepis art. 2 projektu ustawy rozstrzyga kwestię stosowania ustawy w całym zakresie także do spółdzielczych kas oszczędnościowo-rozliczeniowych.

			<p>Należy też zwrócić uwagę, że pozostawienie w ustawie jakichkolwiek wątpliwości co do tego, czy spółdzielcza kasa jest kredytodawcą w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim, mogłoby poważnie utrudnić kasom szacowanie ryzyka kredytowego. Zgodnie bowiem z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530, dalej: ustawa o u.i.g.), podmioty ustawowo obowiązane do oceny ryzyka kredytowego są, w drodze wyjątku, zwolnione z obowiązku usuwania informacji gospodarczych, otrzymanych od biura informacji gospodarczej, dzięki czemu mogą wykorzystywać te informacje w celu oceny ryzyka kredytowego. Zgodnie z art. 9 projektu, kredytodawca przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki zobowiązany jest do oceny ryzyka kredytowego konsumenta. Każdy zatem podmiot, który będzie udzielał kredytu konsumenckiego konsumentowi, będzie miał status podmiotu ustawowo upoważnionego do oceny ryzyka kredytowego i dzięki temu będzie mógł korzystać ze zwolnienia z obowiązku usuwania danych, o którym mowa w art. 26 ust. 4 ustawy o u.i.g. Nie może ulegać wątpliwości, że z tego zwolnienia powinny korzystać w pełni także spółdzielcze kasy, udzielające kredytów konsumenckich swoim członkom, gdyż w przeciwnym razie doszłoby do niczym nie uzasadnionej dyskryminacji kas względem pozostałych podmiotów udzielających kredytów konsumenckich. Brak możliwości korzystania przez kasy z informacji gospodarczej w celu oceny ryzyka kredytowego negatywnie rzutowałby także na poziom ochrony kredytobiorców - członków kas.</p>	
		<p>Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa, Związek Banków Polskich, Komisja Nadzoru Finansowego</p>	<p>Kluczowa dla całej konstrukcji ustawy i stanowiąca ekonomiczną istotę regulacji definicja całkowitego kosztu kredytu (art. 5 pkt. 6 Projektu) jest w sposób oczywisty niezgodna z definicją zawartą w art. 3 pkt. g) Dyrektywy oraz z odnośnym fragmentem Założeń (część VII Nowe definicje). Definicja proponowana w Projekcie pomija obligatoryjne dookreślenie przez Dyrektywę kosztów usług dodatkowych składających się na koszt całkowity w brzmieniu: <i>„ (...) uwzględniane są także koszty usług dodatkowych związanych z umową o kredyt, w szczególności składki z tytułu ubezpieczenia, jeżeli dodatkowo zawarcie umowy dotyczącej usługi jest niezbędne do uzyskania kredytu lub uzyskania go na oferowanych warunkach.”</i> Należy zwrócić uwagę, że kwestia ujmowania albo nie ujmowania w całkowitym koszcie kredytu kosztu usług dodatkowych nie jest wyjaśniona</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>

		<p>w punkcie (20) preambuły, który odnosi się jedynie do generalnej koncepcji kosztu całkowitego, ale w punkcie (22) preambuły. W związku z tym bezwzględny wymogiem jest dostosowanie definicji całkowitego kosztu kredytu do definicji zawartej w Dyrektywie i do treści Założeń, poprzez wyłączenie z jego zakresu kosztów usług dodatkowych związanych z umową o kredyt, w szczególności składki z tytułu ubezpieczenia, jeżeli zawarcie umowy dotyczącej usługi nie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach.</p> <p>Oczywistym nieporozumieniem jest ponadto zawarcie w definicji całkowitego kosztu kredytu zapisu - o wyłączeniu z tego kosztu - kosztów określonych w art. 5 pkt.6 ppkt. a) i b) Projektu. Dyrektywa ani Założenia nie przewidują takich szczegółowych wyłączeń w generalnej definicji całkowitego kosztu kredytu. Te wyłączenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 w związku art. 3 pkt. i) <i>in fine</i> Dyrektywy odnoszą się do definiowania i wyliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania i powinny zostać w Projekcie wprowadzone do zapisów regulujących tę właśnie kwestię. W związku z powyższym zachodzi także konieczność odpowiedniego przeredagowania art. 25 Projektu.</p>	
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	<p>Definicja stałej stopy oprocentowania kredytu (art. 5 pkt.11 Projektu) jest częściowo niezgodna z definicją zawartą w art. 3 pkt. k) Dyrektywy i nie oddaje intencji ustawodawcy unijnego. Jest także sprzeczna z Założeniami (część VII Nowe definicje). Dyrektywa – w celowo rozbudowanym zapisie - wymaga bowiem, aby w przypadkach wskazanych w zd. drugim w/w przepisu Dyrektywy, różne wysokości stóp stałych w danych okresach obowiązywania umowy zostały określone przy zawarciu umowy o kredyt, a nie w trakcie jej trwania w formie aneksu do umowy, co byłoby dopuszczalne w myśl proponowanego zapisu Projektu. Założenia, w odnośnym fragmencie, także przywołują zwrot „<i>przy zawarciu umowy o kredyt</i>” i jednoznacznie nakazują dokonać „<i>tzw. lustrzanego odbicia definicji</i>”.</p>	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan, Komisja Nadzoru Finansowego	<p>Definicja trwałego nośnika (art. 5 pkt. 17 Projektu) - nie oddaje w pełni treści definicji zawartej w art. 3 pkt. m) Dyrektywy, czego skutkiem jest wypaczenie intencji ustawodawcy unijnego. Przepis Dyrektywy wymaga bowiem, aby konsument miał dostęp do informacji przechowywanych na trwałym nośniku „<i>(...) w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą (...)</i>”. Założenia, w odnośnym fragmencie, także</p>	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA

		<p>cytują powyższe określenie. Tymczasem proponowany zapis Projektu definicji pomija ten zwrot, przez co definicja trwałego nośnika w Projekcie ma szerszy zakres i jest nieadekwatna do celów regulacji.</p>	
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>W art. 5 pkt. 15 Projektu określono „bazy danych” jako „instytucje”, co jest koncepcją nieakceptowalną, gdyż jest oczywiste, że instytucje nie mogą być bazami danych lecz mogą jedynie takie bazy gromadzić, tworzyć, udostępniać z nich dane lub tp.</p> <p>Ponadto bardziej poprawne byłoby posłużenie się w tym przepisie spójnikiem „lub” (alternatywa łączna), zamiast „oraz” (koniunkcja). Kredytobiorca powinien mieć możliwości przeprowadzenia oceny ryzyka kredytowego – wedle swojego wyboru – w jednej lub większej ilości baz danych. Posłużenie się spójnikiem „lub” będzie najlepiej służyło temu celowi. Posłużenie się „oraz” może wskazywać, że w przypadku korzystania z baz danych należy korzystać jednocześnie z baz jednego i drugiego rodzaju (z instytucji utworzonych na podstawie art. 105 ust. 4 oraz z BIG). To może powodować, że spośród BIG będą preferowane te, które mają dostęp do obu rodzajów baz danych (na dzień dzisiejszy tylko InfoMonitor).</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Z treści definicji wynika istota bazy danych, która wbrew uwadze nie została wypaczona.</p> <p>Brzmienie art. 9 projektu w sposób wyraźny wskazuje, iż kredytodawca może dokonać wyboru jeśli chodzi o to z jakiej bazy danych chce skorzystać.</p>
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>Odnosząc się do art. 5 pkt. 16 Projektu, obejmującego definicję „oceny ryzyka kredytowego” KPF wskazuje, iż definicja ta ogranicza się do oceny zdolności kredytowej, rozumianej jako zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami. Tymczasem dyrektywa nie posługuje się pojęciem „oceny ryzyka”, tylko określeniem oceny „wiarygodności kredytowej” („assessment of creditworthiness”). „Zdolność kredytowa” w rozumieniu nadanym temu pojęciu przez przepis projektu ustawy stanowi element wiarygodności kredytowej, ale nie jedyny. Zwracał na to uwagę UOKiK w Założeniach przy czym w odwróconym układzie pojęciowym („wiarygodność kredytowa” jest elementem „zdolności kredytowej” w rozumieniu prawa bankowego). Niezależnie od tego, czy uznamy „wiarygodność” za element „zdolności”, czy też odwrotnie, definicja „oceny ryzyka” nie może ograniczać się do oceny finansowej zdolności do spłaty zobowiązania, lecz powinna także uwzględniać ocenę innych okoliczności, które mogą mieć wpływ na wiarygodność kredytową konsumenta, np. jego moralny lub psychologiczny stosunek do spłaty</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Intencją projektodawcy była implementacja pojęcia oceny wiarygodności kredytowej w sposób jak najpełniejszy, dlatego też nie zdecydowano o zastosowaniu w ustawie pojęcia oceny zdolności kredytowej dotyczącego wyłącznie finansowej zdolności do spłaty zobowiązania.</p> <p>Wydaje się że przedstawiona przez KPF koncepcja jest zbyt daleko idąca. Zakłada ona konieczność badania psychicznego stosunku potencjalnego kredytobiorcy do</p>

		<p>zobowiązać, który można określić na podstawie historii jego zachowań płatniczych lub aktualnego stanu zaległości. Istotne jest także to, że pojęcie „zdolności kredytowej” ma swoje znaczenie nadane przez doktrynę na gruncie prawa bankowego i ściśle dostosowane do praktyki w działalności bankowej. Jak słusznie zauważył UOKiK, zasady te nie mogą być w prosty sposób przenoszone na działalność innych kredytodawców niż banki. Wprowadzenie do ustawy pojęcia zdolności kredytowej może prowadzić do mylenia pojęć. Dlatego właściwie zredagowany przepis ustawy w opinii KPF powinien brzmieć:</p> <p><i>„ocena ryzyka kredytowego – ocena zdolności konsumenta do spłaty zaciągniętego kredytu, a także innych okoliczności istotnych dla oceny wiarygodności kredytowej konsumenta”.</i></p>	<p>spłaty kredytu, co przypomina prawnokarne pojęcie badania winy i budzi wątpliwość kwestia egzekwowania tak ukształtowanego przepisu.</p>
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa	<p>Art. 5 pkt 6 lit. c Art. 5 pkt 6 lit. c wymienia „opłaty notarialne” jako koszty nie wchodzące w skład całkowitego kosztu kredytu. Na tym gruncie pojawia się wątpliwość odnosząca się do relacji między pojęciem „opłat notarialnych” a pojęciem „taksy notarialnej” (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej, Dz.U. nr 148, poz. 1564, z późn. zm.). Czy pojęcia te są tożsame, czy też może do „opłat notarialnych” zalicza się taksę notarialną zwiększoną o inne należności pobierane przez notariusza? Należy zauważyć, że notariusz jest m.in. płatnikiem podatku od czynności cywilnoprawnych, może być również podatnikiem podatku VAT. Kwestia, jak należy rozumieć „opłaty notarialne” na gruncie projektu powinna zostać wyjaśniona.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Uwaga była rekomendowana przez UOKiK do RCL. RCL nie przyjął uwagi.</p>
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	<p>Postulujemy wprowadzenie do słownika (Artykuł 5) ustawowego pojęcia „kredytu hipotecznego” w rozumieniu Ustawy o kredycie konsumenckim – aby jednoznacznie określić zakres przedmiotowy Ustawy. Proponuje się <u>przyjęcie następującej definicji</u>: „kredyt hipoteczny – kredyt lub pożyczka hipoteczna zabezpieczane docelowo hipoteką”. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że w obecnym brzmieniu projektu Ustawy, nadal nie jest jasne, czy obejmuje on swoim zakresem także pożyczki hipoteczne, co jest postulowane i spójne z Dyrektywą o kredycie konsumenckim.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Kwestia wprowadzenie definicji kredytu zabezpieczonego hipoteką była dyskutowana w ramach prac nad założeniami do ustawy o kredycie konsumenckim. Po uzyskaniu opinii MF i KNF uznano, iż nie ma potrzeby wprowadzania definicji. UOKiK rekomendował RCL uwagę, iż pożyczki hipoteczne powinny także zostać objęte częściowym zakresem</p>

			ustawy.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Definicja całkowitego kosztu kredytu (Artykuł 5 pkt. 6) – proponuje się dodać: „Całkowity koszt kredytu – wszelkie koszty, <i>wyrażone w walucie polskiej</i> , które konsument zobowiązany jest ...”. W obecnym brzmieniu definicji nie jest jasne, czy koszt ten należy wyrazić z złotych polskich czy też jako ułamek (procent) całkowitej kwoty kredytu. Z ujęcia całkowitego kosztu kredytu w <i>Formularzu Informacyjnym dotyczącym kredytu zabezpieczonego hipoteką</i> można wywnioskować, że chodzi raczej o ujęcie kwotowe, warto jednak doprecyzować tę kwestię.	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Aktualnie kwestia ta nie budziła wątpliwości interpretacyjnych. Całkowity koszt kredytu powinien być podany w ujęciu kwotowym.</p>
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	<p>Definicja całkowitego kosztu kredytu (Artykuł 5 pkt. 6) – proponuje się, po słowach „koszty usług dodatkowych” dodać słowa „w szczególności koszty ubezpieczeń”, tym samym zostałyby wskazany bezpośrednio jeden z najbardziej typowych rodzajów kosztów dodatkowych, które ponosi konsument z racji przeniesienia ich na niego przez bank. Przy obecnym brzmieniu przepisu, konsument nie jest poinformowany wprost o możliwości/konieczności poniesienia takiego rodzaju kosztu, tym samym nie wydaje się, by należycie zostały spełniane obowiązki informacyjne nakładane na bank w tym zakresie, o co postulowało środowisko ubezpieczeniowe i UOKIK.</p> <p>W całkowitym koszcie kredytu podaje się wszystkie koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową kredytu. Oznacza to, że w przypadku gdy bank kredytuje np. prowizję od udzielonego kredytu, składkę ubezpieczenia od utraty pracy, koszty prowizji i składki zostaną wykazane po pierwsze w całkowitym koszcie kredytu oraz powtórnie poprzez wykazanie ich w całkowitej kwocie kredytu.</p> <p>Nie została precyzyjnie określona kwestia zaliczania różnych kosztów do całkowitego kosztu kredytu. W szczególności chodzi o doprecyzowanie jakie koszty należy uwzględnić i przez jaki okres – np. koszt ubezpieczenia nieruchomości – należy podać koszt za cały okres kredytowania (40 lat) czy tylko za pierwszy rok oraz czy jeżeli Bank nie zna kosztów, gdyż nie ma wpływu na ofertę, którą faktycznie wybierze klient – podaje w koszcie całkowitym koszty szacunkowe czy nie podaje ich w ogóle.</p> <p>Ponadto Ustawa nie określa precyzyjnie dnia, na jaki one powinny być</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Ad 1 nie ulega wątpliwości, iż ubezpieczenie stanowi jedną z możliwych usług dodatkowych. Wyszczególnienie tego typu usług mogłoby sugerować, iż jest ona immanentnie związana z udzielanym kredytem.</p> <p>Ad 2 wyjaśnienie – istotnie, taka była intencja projektodawcy</p> <p>Ad 3 Wyjaśnienie – skoro projektodawca nie dokonał zawężenia okresu za jaki należy podać dany koszt, oznacza, iż ma być on wyliczony bądź prognozowany za cały okres kredytowania.</p>

		podawane.	
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Definicja pośrednika kredytowego (art. 5 pkt. 3) – postuluje się usunięcie sformułowania, iż pośrednikiem jest w szczególności podmiot, który odnosi korzyści majątkowe wykonując czynności związane z wykonywaniem umowy o kredyt konsumencki. Może to powodować, iż podmioty obsługujące kredyt w zakresie infolinii, mailingu, widykacji etc. będą uznane za pośrednika finansowego zgodnie z brzmieniem proponowanej regulacji.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 5 punkt 8 - całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta – to wg projektu suma „całkowitego kosztu kredytu” i „całkowitej kwoty kredytu”. Banki standardowo stosują „wakacje kredytowe”, podczas których następuje systemowa kapitalizacja niespłaconych odsetek. Zatem jest możliwa sytuacja, że „całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta” będzie z założenia inna (wyższa) niż suma wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępni konsumentowi. W konsekwencji oprocentowaniu podlega „całkowita kwota kredytu” powiększona o kwotę wynikającą z kapitalizacji odsetek. Zgodnie z pkt 10 art. 5 oprocentowanie stosowane jest do całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. Czy powyższe oznacza, że kwota skapitalizowanych odsetek nie może być oprocentowana? Proponuje się przyjęcie doprecyzowanie, że do symulacji kosztów nie bierze się pod uwagę konsekwencji skorzystania z opcji odroczenia płatności lub restrukturyzacji kredytu.	WYJAŚNIENIE
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 5 pkt. 9 - zdefiniowana stopa referencyjna nie obejmuje takich stawek rynkowych jak WIBOR, LIBOR. Czy to oznacza, że w przypadku kredytu opartego na WIBORZE nie ma obowiązku informowania klienta o zmianie stopy procentowej przed wejściem jej w życie? Proponuje się modyfikację definicji: „stopa referencyjna – stopa procentowa służąca za podstawę ustalenia oprocentowania kredytu”.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Zaproponowana w projekcie ustawy definicja stopy referencyjnej kredytu wzorowana jest na definicji z dyrektywy PSD.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 5 pkt. 11 - definicja stałej stopy procentowej wymaga doprecyzowania. Czy kredyty oparte na WIBOR 6m albo WIBOR 3m można uznać za kredyty ze stałą stopą procentową, skoro w ciągu 6/3	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Definicja została doprecyzowana.

		miesiący stopa jest „wartością stałą w danych okresach obowiązywania umowy”?	Kredyty oparte na WIBOR 6 m albo WIBOR 3 m nie są stałym oprocentowaniem w rozumieniu dyrektywy. Stała stopa oprocentowania jest wyrażana przy pomocy stałej wartości procentowej. WIBOR nie jest stałą wartością procentową w rozumieniu dyrektywy.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 5 pkt. 15 – definicja bazy danych - niejednokrotnie baza danych nie jest instytucją. Czy zatem bank odmawiający udzielenia kredytu konsumentowi na podstawie wewnętrznych baz danych ma obowiązek wskazania bazy, w której dokonano sprawdzenia? Proponuje się rozszerzenie definicji: „bazy danych – instytucje, o których mowa (...) i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. nr 81, poz. 530); <i>lub informacje systemowo gromadzone w banku, wynikające ze współpracy z danym klientem</i> ”. W praktyce bankowej katalog stosowanych przez bank źródeł informacji jest szerszy od już wymienionego w ustawie, zaś ich stosowanie jest zalecane przez UKNF oraz pozwala bankowi na wypełnienie zasady odpowiedzialnego kredytowania.	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Definicja bazy danych wydaje się jasno odzwierciedlać intencję ustawodawcy. Art. 9 ust. 2 i art. 10 projektu ustawy został uzupełniony o zbiory danych prowadzone przez banki. Jeżeli odmowa nastąpi na podstawie informacji z wewnętrznych baz danych banku, bank powinien poinformować o tym konsumenta.
	Związek Banków Polskich	Art. 5 pkt 3) Proponujemy, aby z definicji pośrednika kredytowego wykreślić słowa „który w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej uzyskuje korzyści majątkowe, w szczególności wynagrodzenie od konsumenta”, ponieważ każdy przedsiębiorca z założenia działa w celu zarobkowym, czyli osiągnięcia korzyści materialnych, a więc nie ma potrzeby dodatkowego podkreślenia tego faktu.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Definicja odzwierciedla przepis art. 3 lit. f dyrektywy 2008/48/WE
	Związek Banków Polskich	Art. 5 pkt 9) Proponujemy, aby uzupełnić definicję o wskazanie także możliwości wykorzystywania przez kredytodawców stóp referencyjnych publikowanych przez Europejski Bank Centralny. Proponujemy także skoordynowanie tej definicji z analogicznym pojęciem wykorzystywanym w przepisach wdrażających w naszym kraju dyrektywę PSD.	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA W ocenie RCL definicja stopy referencyjnej wzoruje się na definicji, o której mowa w dyrektywie PSD.
	Związek Banków Polskich	Art. 5 pkt 15) Wątpliwości specjalistów z banków budzi definicja „bazy danych”. Naszym zdaniem, nie należy definiować bazy danych jako instytucji, i enumeratywnie ich wskazywać. Ponadto w dyrektywie chodzi raczej o bazy	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Definicje bazy danych pozostawiono w niezmienionej formie. Natomiast w art. 9

			<p>danych, które mają służyć ocenie zdolności kredytowej, a nie o jakiegokolwiek bazy danych, dlatego Projekt powinien zawierać pojęcie baz danych zdefiniowanych jako bazy danych (zbiory danych) służące ocenie zdolności kredytowej.</p> <p>W związku z tym, proponujemy zmienić definicję na następującą: „bazy danych – zbiory danych, które mogą być wykorzystane przez kredytodawcę w procesie oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego, w szczególności zbiory danych prowadzone przez instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.5)), oraz biura informacji gospodarczej, o których mowa w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530)”;</p> <p>Niezbędne byłoby także rozróżnienie pomiędzy zewnętrznymi bazami danych (których definicję zaproponowalibyśmy powyżej w zmienionej definicji bazy danych) oraz wewnętrznymi bazami danych. Stosowanie wewnętrznymi baz danych (np. prowadzonych w banku baz scoringowych) może być dokonywane jedynie jako źródło wspierające dokonywanie oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.</p>	<p>ust. 2 projektu ustawy dodano sformułowanie „lub zbiorze danych kredytodawcy”. Oznacza to, że do oceny ryzyka kredytowego będą mogły być wykorzystywane także własne zbiory danych kredytodawców.</p> <p>Wyróżnienie baz wewnętrznych w definicji baz danych w projekcie ustawy, w ocenie UOKiK i RCL mogłoby prowadzić do nadużyć przy wymianie transgranicznej, bowiem brak byłoby regulacji, które określałyby w jaki sposób taka wymiana mogłaby następować. Natomiast w odniesieniu do instytucji, o których mowa w art. 105 ust. 4 prawo bankowe oraz biur informacji gospodarczych szczegółowe regulacje zwierać będą przepisy szczególne.</p>
	Związek Banków Polskich		<p>Art. 5 pkt 16)</p> <p>Niezrozumiałe dla nas jest również, dlaczego zamiast używanego w dyrektywie sformułowania „ocena zdolności kredytowej”, o której mowa wprost w art. 8 dyrektywy, autorzy konsekwentnie używają pojęcia „ocena ryzyka kredytowego”. Także w uzasadnieniu do ustawy - brak jest wystarczającego wytłumaczenia dla takiego zabiegu, który może być interpretowany jako niepełne wdrożenie dyrektywy.</p> <p>Chcielibyśmy w tym kontekście przypomnieć, że jednym z podstawowych celów dyrektywy było upowszechnienie zasad „odpowiedzialnego kredytowania” (<i>responsible lending</i>), co wiąże się między innymi z odpowiednią selekcją potencjalnych kredytobiorców (o czym szerzej w uwagach do art. 9). Zmienianie pojęć bezpośrednio wywodzących się z dyrektywy może budzić wątpliwości co do faktycznych intencji polskiego ustawodawcy w tym zakresie.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia odnośnie do przyjęcia definicji oceny ryzyka kredytowego znajdują się w założeniach do ustawy o kredyту konsumenckiego przyjętych w dniu 5 stycznia 2010 r. przez Radę Ministrów.</p>

	Związek Banków Polskich	<p>Art. 6 Trudno nam znaleźć uzasadnienie dla zmiany dotychczasowego sposobu obliczania równowartości kwoty kredytu udzielanego w walucie innej niż polska, a podane w uzasadnieniu przykłady patologicznych zachowań z pewnością nie mogą być uznane za częste. Ponadto, przyjmowanie do obliczeń z ostatniego dnia kwartału poprzedzającego także może rodzić określone problemy dla kredytobiorców w przypadku okresów o zwiększonej zmienności kursów walutowych.</p> <p>Wydaje się, że zasada, iż do obliczeń przyjmuje się kurs z dnia poprzedzającego zawarcie umowy jest właściwie oraz stanowi już ogólnie przyjęty standard, powinna zostać utrzymana. Tym bardziej, że dyrektywa żadnej zmiany nie wymusza.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Uwaga niezrozumiała. Intencją ustawodawcy było nie tylko wyeliminowanie sytuacji patologicznych ale również zapewnienie pewności obrotu kredytodawcom.</p>
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 5 p. 3) W definicji pośrednika kredytowego powinien być zapis doprecyzowujący (podobnie jak w dyrektywie), że nie działa on w charakterze kredytodawcy.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 5 pkt 12. W definicji rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania powinno być odwołanie do wzoru według, którego jest liczona. Bez tego odwołanie definicja jest niepełna a nawet niewłaściwa. Proponujemy wzorować się na Dyrektywie.	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Uwaga została rekomendowana przez UOKiK do RCL, jednakże nie została przyjęta. W ocenie RCL odwołanie do wzoru obliczania RRSO z załącznika do projektu ustawy nie powinno znajdować się w samej definicji. Odwołanie to zostało wpisane w art. 25 ust. 3 projektu ustawy.</p>
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 5 p.15 – definicja „bazy danych” – budzi co najmniej dwie wątpliwości: po pierwsze: wątpliwość natury legislacyjnej: czy można definiować bazy danych jako instytucje i enumeratywnie wskazywać jakie to są instytucje?, po drugie: wątpliwość zasadnicza natury merytorycznej: w Dyrektywie chodzi o bazy danych, które mają służyć ocenie zdolności kredytowej, a nie o jakiegokolwiek bazy danych, dlatego Projekt powinien zawierać pojęcie baz danych zdefiniowanych jako bazy danych (zbiory danych) służące ocenie zdolności kredytowej. Byłoby to w zgodzie zarówno z Dyrektywą, jak i z	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Definicje bazy danych pozostawiono w niezmienionej formie. Natomiast w art. 9 ust. 2 projektu ustawy dodano sformułowanie „lub zbiorze danych kredytodawcy”. Oznacza to, że do oceny ryzyka kredytowego będą mogły być</p>

		<p>polskimi regulacjami w tym zakresie. Jako przykład można wskazać wydaną w lutym 2010 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego Rekomendację. W dokumencie tym, Komisja Nadzoru Finansowego wskazuje wyraźnie (Rekomendacja 14) na konieczność korzystania przez banki z własnych i zewnętrznych baz danych przy ocenie zdolności kredytowej klienta detalicznego. Komisja zaleca aby banki oceniały wiarygodność i rzetelność baz danych oraz aby wykorzystywały w zarządzaniu ryzykiem bazy, które zawierają kompletne, wiarygodne i aktualne informacje oraz aby były to bazy zawierające odpowiednią ilość rekordów (zapisów) w przedziale czasu, a więc aby były to bazy zawierające dane historyczne. Ponadto Komisja nakazuje aby banki przekazywały do takich baz dane kompletne i aktualne. Zatem chodzi tu o takie bazy, które zapewniają kredytodawcy dostęp do danych kompletnych, więc danych zarówno o wywiązywaniu się ze zobowiązań, jak i zaległościach w spłacie tych zobowiązań, a ponadto pozwolą prześledzić wcześniejszą historię kredytową (historię zobowiązań) konsumenta.</p> <p>W konsekwencji proponujemy zmienić definicję „bazy danych” na następującą: „15) bazy danych – zbiory danych, które mogą być wykorzystane przez kredytodawcę w procesie oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego, w szczególności zbiory danych prowadzone przez instytucje, o których mowa w art. 105 ust.4 z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.5)), oraz biura informacji gospodarczej, o których mowa w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530)”;</p>	<p>wykorzystywane także własne zbiory danych kredytodawców. Wyróżnienie baz wewnętrznych w definicji baz danych w projekcie ustawy, w ocenie UOKiK i RCL mogłoby prowadzić do nadużyć przy wymianie transgranicznej, bowiem brak byłoby regulacji, które określałyby w jaki sposób taka wymiana mogłaby następować. Natomiast w odniesieniu do instytucji, o których mowa w art. 105 ust. 4 prawo bankowe oraz biur informacji gospodarczych szczegółowe regulacje zwierać będą przepisy szczególne.</p>
	<p>Biuro Informacji Kredytowej S.A.</p>	<p>Art. 5 p.14 – proponujemy zastąpienie przejętego wprost w dosłownym tłumaczeniu z Dyrektywy terminu „umowa o kredyt wiązany” – terminem, który w polskich warunkach jest powszechnie używany i zrozumiały dla konsumenta, tj. terminem: „umowa o kredyt w sprzedaży ratowej”</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWAGLĘDNIONA</p> <p>W ocenie UOKiK użycie terminu „umowa o kredyt wiązany” znacznie lepiej oddaje sens istnienia stosunku powiązania pomiędzy sprzedawcą, kredytodawcą, a konsumentem. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż przepisy dotyczące sprzedaży na raty w rozumieniu kodeksu cywilnego zostają</p>

			utrzymane z uwagi na odmienny charakter tego rodzaju umów. W związku z tym wydaje się, że przyjęta terminologia nie będzie budzić wątpliwości interpretacyjnych.
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	<p>Art. 5 p.16 – wprowadzenie definicji oceny ryzyka kredytowego zamiast – jak to jest w Dyrektywie 2008/48 w sprawie umów o kredyt konsumencki („Dyrektywa”) – definicji oceny zdolności kredytowej. Powstaje pytanie czy tego rodzaju zabieg legislacyjny jest dopuszczalny w świetle jednoznacznego w tej mierze brzmienia art. 8 Dyrektywy, który to przepis wprowadził obowiązek badania zdolności kredytowej przez kredytodawców.</p> <p>Artykuł ten stanowi bowiem wyraźnie: „Państwa członkowskie zapewniają przeprowadzanie przez kredytodawcę przed zawarciem umowy o kredyt oceny zdolności kredytowej konsumenta na podstawie wystarczających informacji przekazanych mu w stosownych przypadkach przez konsumenta oraz, w razie konieczności, na podstawie informacji uzyskanych z odpowiedniej bazy danych. Państwa członkowskie, których ustawodawstwo wymaga od kredytodawców dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta na podstawie informacji z danej bazy danych, mogą zachować ten wymóg.”</p> <p>Z uwagi na to, że przepis Dyrektywy jest w swej treści jednoznaczny i nie zawiera – poza zastrzeżeniem dotyczącym obowiązku oceny zdolności kredytowej wynikającym z ustawodawstwa krajowego, co w polskim ustawodawstwie jak dotychczas dotyczy banków – zastrzeżenia dającego swobodę ustawodawcy krajowemu w jego implementacji – artykuł ten powinien naszym zdaniem podlegać pełnej harmonizacji w polskim prawie. Tym samym oznacza to, że obowiązek badania zdolności kredytowej powinien być nałożony na wszystkich kredytodawców w rozumieniu Dyrektywy, a w konsekwencji na kredytodawców w rozumieniu projektowanej Ustawy o kredycie konsumenckim (dalej: Projekt).</p> <p>W Uzasadnieniu do Projektu projektodawca pisze: „Ustawodawca wspólnotowy wprowadził w art. 8 ust.1 dyrektywy obowiązek badania zdolności kredytowej przez kredytodawców”. Dalej wskazuje: „Należy podkreślić, iż dyrektywa posługuje się pojęciem zdolności kredytowej”. Zatem, projektodawca z jednej strony potwierdza, że Dyrektywa posługuje się pojęciem zdolności kredytowej, a z drugiej strony działa wbrew Dyrektywie wprowadzając pojęcie oceny ryzyka kredytowego i to w</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia odnośnie do przyjęcia definicji oceny ryzyka kredytowego znajdują się w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckiego przyjętych w dniu 5 stycznia 2010 r. przez Radę Ministrów.</p>

			<p>odniesieniu do czynności co do których Dyrektywa wyraźnie posługuje się pojęciem oceny zdolności kredytowej.</p> <p>Projektodawca uzasadnia taki zabieg tym, iż pojęcie oceny zdolności kredytowej jest znane wyłącznie Prawu bankowemu (art. 70) i w związku z tym przyjęcie takiej definicji jak w Prawie bankowym „prowadziłoby – jak pisze w Uzasadnieniu do Projektu – „do narzucenia przesłanek badania zdolności kredytowej także na inne podmioty niż banki”. I tu chciałoby się powiedzieć: ale właśnie o to chodzi w Dyrektywie!. Tak, inni kredytodawcy – w rozumieniu Dyrektywy i Projektu - też powinni – przed udzieleniem kredytu konsumenckiego – dokonywać oceny zdolności kredytowej – tak, jak dotychczas robiły to banki.</p> <p>Znamienne jest zresztą to, że pomimo uzasadnienia negującego pojęcie zdolności kredytowej polski Projektodawca definiuje wprowadzone pojęcie „oceny ryzyka kredytowego” dokładnie tak samo jak zdefiniowana jest w Prawie bankowym ocena zdolności kredytowej, czyli jako „<i>ocenę zdolności konsumenta do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami, w terminach określonych w umowie o kredyt konsumencki, dokonywaną przez kredytodawcę lub pośrednika kredytowego.</i>”</p> <p>Wbrew zatem wcześniej wyrażonej przez Projektodawcę obawie – on sam przenosi przyjęte już w polskim prawie i w praktyce bankowej pojęcie oceny zdolności kredytowej na kredytobiorców w rozumieniu Projektu, a więc nie tylko na banki ale również np. na pośredników kredytowych. I taki zabieg byłby zgodny z duchem Dyrektywy, gdyby nie to, iż Projektodawca wprowadza pojęcie nieznanie Dyrektywie. Dlatego dla pełnej harmonizacji polskiego Projektu z Dyrektywą oraz zachowania spójności polskich regulacji w tym zakresie niezbędne jest zastąpienie pojęcia: „ocena ryzyka kredytowego”- pojęciem: „ocena zdolności kredytowej” i konsekwentne posługiwanie się tym ostatnim pojęciem w treści całego Projektu, m.in. w art. 9.</p> <p>Dodatkowo zwracamy uwagę na sprzeczność Art. 5 p. 16) z art. 6a ust.2 pkt.1) Prawa bankowego, z którego wynika w sposób jednoznaczny, że bank nie może powierzyć innemu podmiotowi oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Tymczasem w Art. 5 p.16 Projektu dopuszcza się dokonywanie oceny ryzyka kredytowego przez pośrednika kredytowego.</p>	
		Komisja Nadzoru Finansowego	Definicja umowy o kredyt wiązany wydaje się wskazywać na konieczność łącznego spełnienia określonych w niej warunków; tymczasem definicja zawarta w Dyrektywie jednoznacznie wskazuje, że aby uznać, iż dane	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA

			umowy stanowią z obiektywnego punktu widzenia jedną transakcję handlową wystarczy spełnienie jednego z wymienionych warunków;	
		Komisja Nadzoru Finansowego	Definicja całkowitej kwoty kredytu wskazuje na sumę wszystkich środków pieniężnych, które zostały udostępnione konsumentowi; definicja tego pojęcia zamieszczona w Dyrektywie wskazuje na sumę wszystkich kwot udostępnionych na podstawie umowy o kredyt nie precyzując ich pieniężnego charakteru; należy przy tym zauważyć, iż zawarta w Dyrektywie definicja umowy o kredyt posługuje się terminem świadczenia finansowego;	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W ocenie UOKiK zaproponowana definicja całkowitej kwoty kredytu nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Wysokość środków pieniężnych wyrażana jest bowiem kwotowo. W ocenie RCL odpowiednikiem świadczenia finansowego na gruncie prawa polskiego są świadczenia pieniężne.</p>
4.	Część szczegółowa, dotycząca informacji i postępowania poprzedzających zawarcie umów o kredyt – reklama	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 7 ust. 4 Projektu ustawy wprowadzono wymóg podawania przez pośrednika kredytowego nazw wszystkich kredytodawców, z którymi pośrednik ten współpracuje. Dyrektywa nakłada wymóg podawania, czy pośrednik współpracuje z jednym kredytodawcą, z większą ich liczbą, czy też działa jako niezależny broker. Wydaje się, iż podawanie nazw wielu kredytodawców z którymi współpracuje pośrednik kredytowy nie tylko jest utrudnione w przekazach reklamowych, ale też wiedza ta nie przyczyni się do wzmocnienia ochrony konsumentów. Wystarczającą informacją dla konsumentów będzie zastrzeżenie ilu kredytodawców pośrednik reprezentuje, czy też występuje on jako niezależny doradca.	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W ocenie UOKiK i RCL informacja o podawaniu nazw kredytodawców, z którymi współpracuje pośrednik kredytowy może przyczynić się do wzmocnienia ochrony konsumenta.</p>
		Biuro Informacji kredytowej S.A.	<p>Art. 7 i 8 - przepisy dotyczące informacji, które muszą być zamieszczone w reklamach mogą się okazać niemożliwe do wykonania w praktyce. Trudno sobie wyobrazić billboard z taką zawartością informacji. Przepis art. 7 jest naszym zdaniem nadmiarowy, znacznie rozszerzający wymóg Dyrektywy w tym zakresie. Prosimy o ponowną analizę.</p> <p>Art. 7.2 pkt 4 – powinno być doprecyzowane o jaką umowę ubezpieczenia chodzi, a może nie ma znaczenia, czy jest to umowa ubezpieczenia kredytobiorcy, czy spłaty kredytu, czy przedmiotu zabezpieczenia?</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Katalog informacji, które powinny znajdować się w reklamie objęty jest maksymalną harmonizacją, zatem Polska jest zobowiązana wdrożyć przepisy dotyczące reklamy w całości do prawa polskiego.</p>

			<p>Art.8 – Brak doprecyzowania co oznacza reprezentatywny przykład będzie powodował, jak dotychczas dość dowolny dobór warunków dla podanie informacji, o których mowa w art. 7.</p>	<p>W ocenie UOKiK nie ma znaczenia jakiego rodzaju ubezpieczenie jest wymagane do zawarcia umowy o kredyt. W każdej sytuacji gdy jest ono wymagane kredytodawca powinien podać informację na ten temat w reklamie, chyba że kosztu takiego ubezpieczenia nie da się z góry określić.</p> <p>UOKiK rekomendował uwagę dot. Art. 8 do przyjęcia przez RCL. Jednakże RCL jej nie przyjął. Zaproponowana przez Rządowe Centrum Legislacji metoda określania reprezentatywnego polega na określaniu warunków umowy o kredyt konsumencki w sposób umożliwiający konsumentowi porównanie ofert przed zawarciem umowy ze szczególnym uwzględnieniem częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju. W ocenie Rządowego Centrum Legislacji, rozwiązanie przyjęte w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckim powodowałoby trudności interpretacyjne i mogłoby narazić Polskę na zarzut błędnej implementacji regulacji zawartych w motywie 19 dyrektywy.</p>
	Związek Banków Polskich		<p>Art. 7 oraz art. 8 Rozumiemy, że treść tych zapisów wynika bezpośrednio z dyrektywy, jednak ich praktyczna realizacja będzie możliwa tylko w przypadku odpowiedniego wykorzystania koncepcji „reprezentatywnego przykładu”, o której wspomina się w art. 8. Czy istniałaby możliwość, aby odpowiedni standard dla rynku bankowego w tym zakresie został przyjęty przez Związek Banków Polskich w uzgodnieniu z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Komisją Nadzoru Finansowego ? W ten sposób udałoby się uczynić przekazy reklamowe bardziej przejrzystymi i porównywalnymi, a także zapewnić odpowiednio wysoki poziom ochrony</p>	<p>WYJAŚNIENIE W ocenie UOKiK koncepcja reprezentatywnego przykładu powinna znaleźć odzwierciedlenie w przepisach ustawy, aby możliwe było egzekwowanie przepisów w tej materii przez instytucje do których należy ochrona konsumentów.</p>

			kredytobiorców.	
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Obowiązek podawania zakresu umocowania pośrednika w reklamie. (art. 7. ust. 3 pkt 1). Postuluje się wykreślenie tego obowiązku. Podawanie zakresu umocowania do dokonywania czynności faktycznych lub prawnych przez pośredników w reklamach jest obowiązkiem nie możliwym do spełnienia. Zakres takich umocowań udzielonych przez bank, często jest regulowany wielostronicowymi umowami. Biorąc pod uwagę, iż duzi pośrednicy mają podpisane po kilkadziesiąt takich umów, ich reklama musiałaby przyjmować formę prospektu informacyjnego.		<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Informowanie konsumenta przez pośrednika kredytowego o zakresie jego uprawnień wynika wprost z art. 21 pkt a dyrektywy 2008/48/WE.</p>
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 7 ust. 3 - projekt nie definiuje, w jaki sposób kredytodawcy mają ustalić reprezentatywny przykład, na podstawie którego należy podawać w reklamach i ofertach dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego, informacja pochodząca z tych reklam odnośnie kosztu będzie dla konsumenta niemiarodajna i nieporównywalna. Jaki rynek należy uwzględnić przy konstruowaniu reprezentacyjnego przykładu?		<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>UOKiK rekomendował utrzymanie koncepcji ustalania reprezentatywnego przykładu, o którym mowa w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckim. Jednakże RCL tej koncepcji nie przyjął, proponując w przepisie nową metodę określania reprezentatywnego polegającą na określaniu warunków umowy o kredyt konsumencki w sposób umożliwiający konsumentowi porównanie ofert przed zawarciem umowy ze szczególnym uwzględnieniem częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju. W ocenie Rządowego Centrum Legislacji, rozwiązanie przyjęte w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckim powodowałoby trudności interpretacyjne i mogłoby narazić Polskę na zarzut błędnej implementacji regulacji zawartych w motywie 19 dyrektywy.</p>

	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa	<p>Art. 7 ust. 1 Zgodnie z art. 7 ust. 1 kredytodawca lub pośrednik kredytowy <u>w ofertach</u> i reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zawierających dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego podaje konsumentowi określone informacje w sposób podany w art. 7 ust. 1. Uwzględnienie w tym przepisie, obok reklam, także ofert nasuwa wątpliwości; należy zaznaczyć, że w Dyrektywie 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki w odniesieniu do analogicznych obowiązków informacyjnych nie zostało użyte pojęcie „oferty”, a jedynie „reklamy” (art. 4 i 21 Dyrektywy).</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa	<p>Art. 7 ust. 3 Obowiązki informacyjne pośrednika kredytowego określono w art. 7 ust. 3 oraz art. 28 projektu. Zauważyć należy, że obowiązki te są znacznie szersze niż te, które zawarto w Dyrektywie 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki. Zgodnie z Dyrektywą pośrednik kredytowy powinien podawać konsumentowi następujące informacje dotyczące jego działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakres jego uprawnień, w szczególności czy współpracuje on wyłącznie z jednym kredytodawcą, czy z większą ich liczbą, czy też działa jako niezależny broker, - ewentualne opłaty należne od konsumenta na rzecz pośrednika kredytowego za jego usługi, <p>przy czym pośrednik podaje te informacje w reklamie lub dokumentach przeznaczonych dla konsumentów.</p> <p>Tymczasem projekt ustawy wprowadza w tym zakresie istotne zmiany. Zgodnie z art. 7 ust. 3 pośrednik kredytowy jest obowiązany do podawania w ofertach i reklamach informacji o zakresie umocowania do dokonywania czynności faktycznych lub prawnych oraz czy współpracuje z kredytodawcami (art. 7 ust. 3).</p> <p>Zauważyć trzeba, że tego typu zapis może uniemożliwić pośrednikom kredytowym jakkolwiek reklamę, ponieważ zamieszczenie w reklamie „w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny” zakresu umocowania do dokonywania czynności faktycznych lub prawnych może być utrudnione o ile nie wręcz niemożliwe, zwłaszcza gdy pośrednik kredytowy współpracowałby z wieloma kredytodawcami – w wypadku każdego z tych kredytobiorców pośrednik kredytowy może bowiem mieć inny zakres umocowania do dokonywania czynności faktycznych lub prawnych.</p> <p>Z kolei obowiązek określony w art. 28 ust. 1 pkt 2 jest zbędny i nie znajduje uzasadnienia w Dyrektywie 2008/48/WE.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>UOKiK rekomendował RCL przyjęcie uwagi dot. zakresu uprawnień. W ocenie RCL przepis dotyczący umocowania pośrednika kredytowego w projekcie ustawy odzwierciedla pojęcie „zakresu uprawnień pośrednika” znajdującego się w dyrektywie.</p> <p>W ocenie UOKiK i RCL informacja o podawaniu nazw kredytodawców, z którymi współpracuje pośrednik kredytowy może przyczynić się do wzmocnienia ochrony konsumenta</p>

		<p>Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa</p>	<p>Art. 8 ust. 2 W rozumieniu Dyrektywy (pkt. 19 Preambuły) reprezentatywny przykład powinien, na przykład, odnosić się do średniego okresu kredytowania i całkowitej kwoty kredytu przyznanego na podstawie danego rodzaju rozważanej umowy o kredyt i – jeśli znajduje to zastosowanie – do nabywanych towarów. Przy określaniu reprezentatywnego przykładu powinna zostać również uwzględniona częstotliwość występowania określonych rodzajów umów o kredyt na konkretnym rynku. W odniesieniu do stopy oprocentowania, częstotliwości rat i kapitalizacji odsetek kredytodawcy powinni przyjmować zwykle stosowaną przez siebie metodę obliczeniową dla odnośnego kredytu konsumenckiego.</p> <p>Polski ustawodawca przyjął w art. 8 ust. 2 projektu, iż przy określaniu reprezentatywnego przykładu należy określić warunki umowy o kredyt konsumencki przedstawione w sposób umożliwiający konsumentowi porównanie ofert przed zawarciem umowy o kredyt ze szczególnym uwzględnieniem częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju. Zrezygnował jednak ze wskazania, iż w odniesieniu do stopy oprocentowania, częstotliwości rat i kapitalizacji odsetek kredytodawcy powinni przyjmować zwykle stosowaną <i>przez siebie</i> metodę obliczeniową dla odnośnego kredytu konsumenckiego.</p> <p>Kredytodawca w brzmieniu ustawy w wersji zaproponowanej w projekcie nie jest w stanie dokonać takiej analizy w stosunku do całego rynku, albowiem nie posiada ani takich możliwości, ani narzędzi umożliwiających takie badanie.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>UOKiK rekomendował utrzymanie koncepcji ustalania reprezentatywnego przykładu, o którym mowa w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckim. Jednakże RCL tej koncepcji nie przyjął, proponując w przepisie nową metodę określania reprezentatywnego polegającą na określaniu warunków umowy o kredyt konsumencki w sposób umożliwiający konsumentowi porównanie ofert przed zawarciem umowy ze szczególnym uwzględnieniem częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju. W ocenie Rządowego Centrum Legislacji, rozwiązanie przyjęte w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckim powodowałoby trudności interpretacyjne i mogłoby narazić Polskę na zarzut błędnej implementacji regulacji zawartych w motywie 19 dyrektywy.</p>
		<p>PKPP Lewiatan, Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych S.A.</p>	<p>Art. 7 ust. 1 - ust. 3 projektu ustawy - przepis ten jest sprzeczny z art. 4 dyrektywy - dyrektywa wyraźnie różnicuje obowiązki informacyjne związane w reklamami od obowiązków informacyjnych na etapie przedumownym (te ostatnie są uregulowane w art. 5 i 6 dyrektywy). Tymczasem projekt nakłada na kredytobiorcę oraz pośrednika kredytowego obowiązek zawarcia informacji wymienionych w art. 7 projektu nie tylko w reklamach, ale również i w ofertach. W tym ostatnim przypadku zakres informacji, które powinny zostać dostarczone konsumentowi, określa art.13 projektu.</p> <p>Ponadto przepis jest źle skonstruowany - zgodnie z art. 4 ust.3 dyrektywy umieszczone w ust.2 art. 7 projektu po pkt. 4 zdanie "jeżeli dane te są niezbędne (...)" powinien dotyczyć wyłącznie informacji zawartej we</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Przepis art. 7 został zmodyfikowany tak, aby był zgodny z art. 4 dyrektywy 2008/48/WE.</p>

			<p>wspomnianym pkt.4, a nie także punktów 1) - 3) .</p> <p>Obowiązek wymieniony w pkt. 1) ust.3 art. 7 nie powinien dotyczyć reklam, a wyłącznie okresu przed zawarciem umowy o kredyt zgodnie z art. 21 dyrektywy.</p> <p>Ponadto zgodnie z art. 4 ust.2 pkt.a) dyrektywy w reklamie oprócz stopy oprocentowania kredytu należy podać informacje dot. opłat uwzględnionych w całkowitym koszcie kredytu. Uwzględnienie proponowanych zmian wymaga dodania do treści art. 28 projektu obowiązków informacyjnych wymienionych w art. 7 ust.3 projektu. Proponowane brzmienie art. 7 projektu w zakresie opisanym powyżej pozostaje w sprzeczności z przyjętymi przez Radę Ministrów założeniami do ustawy o kredycie konsumenckim.</p>	
4.	Część szczegółowa, dotycząca informacji i postępowania poprzedzających zawarcie umów o kredyt – arkusz informacyjny, asysta przedkontraktowa, badanie zdolności kredytowej, dostęp do baz danych	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	<p>Art.12 Projektu przewiduje – w formie wskazującej na bezwarunkowy obowiązek kredytodawcy – udostępnienie konsumentowi bezpłatnego projektu umowy o kredyt konsumencki. Zgodnie z Dyrektywą przed zawarciem umowy konsument będzie otrzymywał standardowy europejski arkusz informacyjny, zawierający szczegółowe informacje finansowe dot. kredytu oraz istotne postanowienia umowne. W tym zakresie treść umowy o kredyt konsumencki oraz zakres informacji ujętych we wspomnianym arkuszu (o czym świadczy porównanie treści art.5 i art.10 Dyrektywy) będą się pokrywały. Z tych też względów Dyrektywa stanowi, że projekt umowy dostarczany jest konsumentowi wyłącznie na jego żądanie (art. 5 ust.1 pkt. r oraz art. 5 ust.4 Dyrektywy). Powyższe zastrzeżenie odnosi się także do sformułowania art. 13 ust.1 pkt. 19 Projektu. W obu przepisach winien znaleźć się wyraźny zapis, że bezpłatny projekt umowy udostępniany jest konsumentowi tylko na jego żądanie.</p> <p>Z ostrożności KPF proponuje, aby w razie utrzymania obowiązku wynikającego z art. 12 Projektu – co w opinii KPF byłby niezgodne z Dyrektywą i Założeniami –ustawodawca poprzestał na obowiązku dostarczania konsumentowi informacyjnego egzemplarza umowy, bez konieczności umieszczania na nim danych konsumenta.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projekt umowy będzie przekazywany konsumentowi na wniosek.</p> <p>UOKiK rekomendował RCL także wykreślenie zdania drugiego z art. 12 projektu ustawy. W ocenie RCL zdanie to powinno jednak pozostać.</p>
		Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	<p>Art. 13 ust.1 pkt. 10 Projektu wymaga podania konsumentowi, na etapie przedkontraktowym, danej określonej jako „<u>całkowity koszt kredytu</u>”. Zgodnie z art. 14 Projektu wspomniana informacja ma zostać ujęta w formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego. Są to</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Z przepisu art. 13 wykreślono dane</p>

		<p>zapisy sprzeczne z Dyrektywą.</p> <p>Zgodnie bowiem z art. 5 Dyrektywy oraz ze wzorem standardowej europejskiej informacji dot. kredytu konsumenckiego (zał. II do Dyrektywy, dalej zwanej „SECCI”), całkowity koszt kredytu nie jest wymieniony jako odrębna pozycja obligatoryjnych elementów treści SECCI. Stanowi on jedynie pozycję składową w informacji dotyczącej całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta (art. 5 ust. 1 pkt. g) Dyrektywy oraz punkt 2 poz. szósta SECCI). Trzeba wskazać, że podanie konsumentowi jakichkolwiek informacji innych niż ujęte we wzorze SECCI jest możliwe, zgodnie z brzmieniem ostatniego zdania art. 5 ust. 1 Dyrektywy, jedynie w odrębnym dokumencie, a nie w SECCI.</p> <p>Bezspornie celem wprowadzenia SECCI do stosowania w całej Unii jest pełne ujednoczenie przede wszystkim zakresu podawanych konsumentowi informacji, a ponadto zestandaryzowanie jego formy – układu graficznego, sposobu prezentacji treści, w celu maksymalnej porównywalności ofert kredytodawców we wszystkich krajach Unii.</p> <p>Błędne jest więc w treści Projektu nie tylko odejście od treści SECCI nakazanej Dyrektywą, ale również pominięcie w nazwie „formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego” zwrotu „europejski”, który odzwierciedla istotę koncepcji świadczenia usług finansowych konsumentom Unii na jednolitym rynku.</p> <p>W związku z powyższym, także wzór formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego, stanowiący zał. nr 1 do Projektu jest sprzeczny z Dyrektywą.</p> <p>Ponadto w treści art.13 Projektu nie uwzględniono obowiązku dostarczenia informacji określonych w art. 5 ust. 1 pkt. i) Dyrektywy.</p> <p>Odnośnie do treści tego bardzo istotnego artykułu Projektu, mającego odpowiadać art. 5 ust. 1 Dyrektywy KPF podnosi ponadto, że konieczne jest uzupełnienie zapisu art. 13 Projektu o domniemanie wynikające z art. 5 ust.1 Dyrektywy, zgodnie z którym „<i>Domniemywa się, że kredytodawca spełnił wymogi informacyjne określone w niniejszym ustępie, a także w art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2002/65/WE, jeśli przekazał on konsumentowi standardowy arkusz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego.</i>”</p> <p>Domniemanie tego rodzaju nie istnieje bowiem, o ile nie wynika wprost z treści ustawy.</p> <p>KPF podnosi, że Projekt w omawianym powyżej zakresie pozostaje także w sprzeczności z Załoženiami, które w pełni odpowiadały treści Dyrektywy.</p>	<p>dotyczące całkowitego kosztu kredytu oraz uwzględniono obowiązek podawania informacji określonych w art. 5 ust. 1 pkt i dyrektywy 2008/48/WE.</p> <p>Ponadto, domniemanie o którym mowa w art. 5 dyrektywy 2008/48/WE zostało wpisane w art. 63 projektu ustawy.</p> <p>UOKiK rekomendował RCL zmianę nazwy formularza poprzez dodanie sformułowania „europejski”. Uwaga nie została przyjęta przez RCL.</p>
--	--	---	---

	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>W opinii KPF także art. 9 Projektu nie jest zredagowany właściwie. Zmieniony powinien zostać ust. 2 tego przepisu. Powinien on brzmieć: <i>„Ocena wiarygodności kredytowej dokonywana jest na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta lub, w razie potrzeby, na podstawie informacji zawartych w bazie danych lub w bazach danych.”</i></p> <p>Posłużenie się w tym przypadku wyłącznie „bazą danych” w liczbie pojedynczej może sugerować, że ocena zdolności kredytowej może być przeprowadzana wyłącznie w oparciu o dane z jednej bazy danych, podczas gdy to od decyzji kredytodawcy powinno zależeć, czy przeprowadzi tę ocenę przy wykorzystaniu jednej, czy też większej liczby baz danych.</p> <p>Ponadto swoboda kredytobiorcy w zakresie podjęcia decyzji o korzystaniu z bazy danych (baz danych) w ogóle powinna podlegać pewnemu ograniczeniu, poprzez wprowadzenie w uzasadnionych przypadkach obowiązku korzystania z co najmniej jednej bazy danych. Byłoby to zgodne z brzmieniem art. 8 dyrektywy, który posługuje się zwrotem „if necessary” (w oficjalnym polskim tłumaczeniu przetłumaczono to jako „w razie konieczności”, jednak zwrot: „w razie potrzeby” jest w tych okolicznościach bardziej odpowiedni). „Potrzeba” skorzystania z informacji zawartych w co najmniej jednej, wybranej bazie danych istniałaby w każdym przypadku, gdy informacje uzyskane od konsumenta obiektywnie nie są wystarczające do należytej oceny ryzyka kredytowego.</p> <p>Ponadto odnośnie do art. 9 Projektu wskazujemy, że zgodnie z ust. 1 tego artykułu zobowiązaniem do oceny ryzyka kredytowego konsumenta jest jedynie kredytodawca. Ponieważ niedopełnienie obowiązku oceny ryzyka kredytowego konsumenta obwarowane jest sankcją karną (art. 59 pkt 2 Projektu) uzasadnione jest, aby ustawa precyzyjnie określała krąg podmiotów, na których spoczywa obowiązek oceny tego ryzyka. Z definicji zawartej w art. 5 pkt 16 projektu ustawy wynika, iż oceny tej dokonuje oprócz kredytodawcy, również pośrednik kredytowy. Jednak nie został on już wymieniony w art. 9, który zakreśla krąg podmiotów zobowiązanych do oceny tego ryzyka. Sprzeczność ta powinna zostać usunięta.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>W ocenie UOKiK art. 9 ust. 2 jasno odzwierciedla intencję ustawodawcy i stanowi, że to kredytodawca decyduje z jakiego instrumentu skorzysta przy badaniu zdolności kredytowej.</p> <p>Oceny ryzyka kredytowego dokonuje jedynie kredytodawca, uwaga w tym zakresie została przyjęta.</p>	
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>W art. 18 Projektu popełniono błąd językowy i logiczny przez użycie zwrotu <i>„odroczenie (...) sposobu spłaty”</i>, podobny błąd występuje w art. 4 ust. 2 pkt. 5 oraz w art. 21 ust. 1 Projektu.</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>	

		Związek Banków Polskich	<p>Art. 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wydaje się, że – zgodnie z dyrektywą – należy w tym przepisie wyraźnie zawrzeć odniesienie (w szczególności w ust. 2), że chodzi o zewnętrzne bazy danych, tj. zbiory danych określone przez nas w definicji do art. 5 pkt 16. W przeciwnym wypadku, zapis ten będzie można interpretować w taki sposób, że kredytodawca musi informować klienta także o zawartości własnej bazy danych (wewnętrznej bazy danych). 2. Niezależnie od wątpliwości związanych z posługiwaniem się w projekcie ustawy terminem „ocena ryzyka kredytowego” zamiast „ocena zdolności kredytowej”, o której mowa wprost w art. 8 Dyrektywy o kredycie konsumenckim, zauważyć należy, że motyw 28 dyrektywy wprost stanowi, że w celu dokonania oceny sytuacji kredytowej konsumenta kredytodawca powinien także sięgnąć po informacje zawarte w stosownych bazach danych. Okoliczności prawne i faktyczne mogą wymagać, by informacje takie miały różny zakres. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Związku Banków Polskich projektowany art. 9 ust. 2 powinien ulec zmianie poprzez wskazanie, że ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta i z uwzględnieniem informacji zawartych w bazie danych. <p>Niezależnie od powyższego, zauważyć również należy, że konsultacja z odpowiednią bazą danych na etapie badania zdolności kredytowej (oceny ryzyka kredytowego) leży przede wszystkim w najlepszym interesie konsumentów, ponieważ pozwala na kompletną, wiarygodną i rzetelną ocenę zdolności i ryzyka, która nie opierałaby się wówczas tylko na oświadczeniu konsumenta, który - jak wynika z doświadczeń banków - wielokrotnie pomija, lub wręcz zataja informacje o zadłużeniu w innych instytucjach kredytowych i finansowych (nawet pomimo zagrożenia odpowiedzialnością karną za oszustwo kredytowe określone w kodeksie karnym). Powyższe tezy całkowicie wpisują się również w prowadzone przez Komisję Europejską prace nad uregulowaniem zagadnienia responsible lending and borrowing, gdzie problem nadmiernego zadłużania konsumentów i środki zaradcze z tym związane (m.in. właściwa informacja o konsumencie na etapie udzielania kredytu) poddany został publicznej analizie w dokumencie „Public consultation on responsible lending and</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Ad. 1 Intencją ustawodawcy krajowego było objęcie zakresem przepisu także wewnętrznych baz danych.</p> <p>Ad. 2 Dyrektywa 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki nakłada na kredytodawców obowiązek badania zdolności kredytowej. Dyrektywa wskazuje ponadto instrumenty jakich może użyć kredytodawca do dokonania oceny konsumenta m.in. bazy danych. Jednakże to do kredytodawcy należy wybór takiego instrumentu, aby dokonana ocena zdolności kredytowej była rzetelna. W ocenie UOKiK wskazanie obowiązku badania zdolności kredytowej np. tylko na podstawie informacji z baz danych mogłoby być sprzeczne z dyrektywą.</p> <p>Ad. 3 W ocenie UOKiK z brzmienia przepisu art. 29 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych nie wynika, że obejmuje on także obowiązek badania przez SKOK-i zdolności kredytowej. Natomiast ratio legis art. 2 ustawy o kredycie konsumenckim w sposób jasny określa, że cała ustawa ma zastosowanie do skoków, a więc także przepisy w zakresie badania zdolności kredytowej.</p>
--	--	-------------------------	--	--

		<p>borrowing in the EU”.</p> <p>3. Treści ust. 4 tego artykułu musi być uzupełniona o spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, które także dokonują oceny zdolności kredytowej w oparciu o wskazane w projekcie przepisy Prawa bankowego (poprzez odpowiednie odesłanie do przepisów Prawa bankowego, zawarte w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych).</p>	
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 10 Nawiązując do naszych poprzednich postulatów, prosimy o wskazanie, że klientowi ujawniana jest jedynie informacja uzyskana z zewnętrznej bazy danych.</p> <p>Zgodnie z recitalem 29 dyrektywy, należy w tym przepisie wprowadzić zastrzeżenie, iż dane te nie muszą być ujawniane, gdyż jest to zakazane przez inne przepisy (np. w kontekście przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy).</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Intencja ustawodawcy krajowego jest objęcie obowiązkiem informacyjnym zarówno sytuacje, w których informacja ta została pozyskana z bazy danych zewnętrznej jak i wewnętrznej. W ocenie RCL nie ma potrzeby implementowania art. 9 ust. 3 dyrektywy.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 12 Prosimy o skreślenie ostatnich słów tego zapisu, tj. „oraz wszystkie warunki, na których kredyt mógłby zostać udzielony”. W przeciwnym wypadku, kredytodawca będzie musiał przeprowadzić pełną procedurę oceny zdolności kredytowej klienta, co jest procesem czasochłonnym oraz kosztownym z punktu widzenia banku, ale także może być uciążliwe dla konsumenta (np. konieczność dostarczania zaświadczeń o zarobkach).</p> <p>Intencję tego zapisu rozumiemy raczej jako stworzenie swoistego uzupełnienia do arkusza informacyjnego, które będzie dawało klientowi pełną informację o prawnej stronie umowy kredytowej, a nie o ekonomiczno-finansowych warunkach samego kredytu.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>UOKiK rekomendował RCL postulowaną przez ZBP zmianę, jednak RCL nie przyjął uwagi.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Ad. 13 ust. 1</p> <p>Proponujemy, aby – na wzór art. 12 – wprowadzić zasadę, że określone w tym przepisie informacje udostępniane są konsumentom, jeżeli w ocenie kredytodawcy lub pośrednika kredytowego, spełnia on warunki do</p>	<p>Ad. art. 13 ust. 1 UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>

			<p>udzielenia mu kredytu konsumenckiego przez tego kredytodawcę lub pośrednika kredytowego. W przeciwnym wypadku kredytodawcy będą narażani na ponoszenie zbędnych kosztów</p> <p>Ad. 13 ust. 1 pkt 9)</p> <p>W celu uniknięcia sprzeczności np. z przepisami dotyczącymi ubezpieczeń proponujemy używać raczej określenia, że umowy dodatkowe są wymagane przez kredytodawcę.</p> <p>Ad. 13 ust. 1 pkt 11)</p> <p>Prosimy o wskazanie, że w przepisie tym chodzi o wskazanie opłat notarialnych „bezpośrednio związanych z kredytem”. W przeciwnym wypadku, kredytodawcy będą dla bezpieczeństwa prawnego dołączali do umów pełny tekst rozporządzenia regulującego wysokość wszystkich opłat notarialnych, co z kolei spowoduje, że dokumentacja przekazywana klientowi będzie bardziej rozbudowana i jeszcze mniej czytelna niż obecnie.</p>	<p>Ad. art. 13 ust. 1 pkt 9 UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Przepis art. 13 ust. 1 pkt 9 wystarczająco wydaje się precyzować, iż kredytodawca informuje konsumenta o obowiązku zawarcia umowy dodatkowej. Natomiast umowa ubezpieczenia jest podana jako przykład umowy dodatkowej.</p> <p>Zdaniem UOKiK z przepisu wynika, że chodzi o opłaty notarialne związane z umową o kredyt. Wskazane przez ZBP rozwiązanie nie wpływa na istotę przepisu, z którego wynika, iż kredytodawca ma przekazać konsumentowi informację o tym czy ma on ponieść koszty opłaty notarialnej.</p>
	Związek Banków Polskich		<p>Art. 22 pkt 5)</p> <p>Na całkowitą kwotę kredytu składają się opłaty wyrażone w złotych, podobnie jak kwota nominalna – w przypadku kredytów indeksowanych także w PLN, więc wskazywanie danych w walucie jest niespójne i bezcelowe. Z analogicznego powodu, nie ma także uzasadnienia dla podawania dla kredytów indeksowanych w walutach obcych wysokości raty kapitałowo–odsetkowej w walucie obcej, jak przewiduje się to w art. 35</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Brzmienie przepisu podyktowane jest przede wszystkim względami edukacyjno – informacyjnymi na rzecz konsumenta</p>

		ust. 2 pkt 1.	
	Związek Banków Polskich	Art. 24 Wnioskujemy o uproszenie tego przepisu i wprowadzenie jedynie dwóch alternatywnych możliwości: RRSO jest obliczana na podstawie kompletnych informacji przekazywanych przez klientów lub też na podstawie reprezentatywnego przykładu. Obliczenie RRSO na podstawie częściowych danych przekazanych przez konsumenta jest niecelowe, ponieważ i tak nie da klientowi pojęcia o faktycznej wielkości tego wskaźnika.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Art. 24 odzwierciedla intencje ustawodawcy wspólnotowego wyrażone w art. 5 ust. 1 lit. g dyrektywy 2008/48/WE.
	Związek Banków Polskich	Art. 25 ust. 1 pkt 2) Wnioskujemy o skreślenie tego przepisu, ponieważ w świetle obecnych przepisów (klauzula abuzywna) niedozwolone jest uzależnienie udzielania kredytów od posiadania rachunku w banku-kredytodawcy.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Art. 25 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy stanowi implementację art. 19 ust. 2 drugi akapit dyrektywy 2008/48/WE. Art. 25 ust. 1 pkt 2 nie stoi w sprzeczności z przepisami, które zakazują uzależniania udzielania kredytów od posiadania rachunku. Kredytodawca nadal nie będzie mógł uzależniać zawarcia jednej umowy od zawarcia drugiej umowy. Natomiast dopuszczalne będzie oferowanie produktów niejako w dwóch postaciach: jednego nie powiązanego (np. kredyt), drugiego w tzw. promocyjnym pakiecie. (kredyt + rachunek). Do konsumenta będzie należało podjęcie decyzji, z której opcji skorzysta.
	Związek Banków Polskich	Art. 28 ust. 1 Proponujemy zrezygnować z obowiązku podawania tych informacji przez pośrednika „na piśmie lub na trwałym nośniku”. Wydaje się, że podawanie tych informacji w formie ustnej będzie wystarczające w przypadku np. małych punktów handlowych, które także działają jako pośrednicy. Takie podmioty także mają swoje miejsce na lokalnym rynku i ustawa nie powinna ponad rozsądną miarę podnosić kosztów ich działalności.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Określenie formy przekazania informacji wskazanej w art. 28 ust. 1 jest istotne z punktu widzenia konsumenta w celach dowodowych. Ponadto art. 21 pkt.b wprost wskazuje na formę papierową lub inny trwały nośnik.

	<p>Biuro Informacji Kredytowej S.A.</p>	<p>Art. 9 – proponujemy konsekwentnie używanie terminu „ocena zdolności kredytowej”. Informacje w bazach danych stanowią uzupełnienie informacji do oceny ryzyka a często także pełnią rolę weryfikacji informacji podawanych przez konsumenta. Niewłaściwy jest więc zapis, że ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta lub na podstawie informacji zawartych w bazie danych. W „Rekomendacji T” KNF znajduje się zapis „Przy ocenie zdolności kredytowej klienta detalicznego banki powinny korzystać z baz danych w celu weryfikacji poziomu zadłużenia klientów i historii spłat. W tym zakresie banki powinny korzystać z własnych i zewnętrznych baz danych. W ust.4 tego artykułu uważamy za konieczne zamieszczenie odwołania do Prawa bankowego jako całego aktu prawnego, a nie tylko do art. 70. Do oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego odnosi się bowiem szereg innych artykułów tej ustawy. Dodatkowo w tym samym ustępie wnosimy o dopisanie instytucji ustawowo upoważnionych do udzielania kredytów jako że zgodnie z art.5 ust.5 Prawa bankowego jednostki organizacyjne inne niż banki mogą wykonywać czynności bankowe jeżeli przepisy odrębnych ustaw upoważniają je do tego. W takiej sytuacji – przy udzielaniu kredytów będą miały one obowiązek przeprowadzania oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego – tak, jak banki.</p> <p>W związku z tym proponujemy doprecyzowanie treści art. 9 w sposób następujący:</p> <p>„Art. 9. 1. Kredytodawca przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki zobowiązany jest do dokonania oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego konsumenta.</p> <p>2. Ocena zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego dokonywana jest na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta uzupełnionych o informacje pochodzące z odpowiednich baz danych zapewniających kompletność, wiarygodność i aktualność tych informacji.</p> <p>3. Konsument zobowiązany jest do przedstawienia, na żądanie kredytodawcy, dokumentów i informacji niezbędnych do dokonania oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego.</p> <p>4. Jeżeli kredytodawcą jest bank albo instytucja ustawowo upoważniona do udzielania kredytów, ocena zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Szczegółowe uzasadnienie do przyjęcia pojęcia oceny ryzyka kredytowego znajduje się w załącznikach do ustawy o kredycie konsumenckim przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 5 stycznia 2010 r.</p> <p>Art. 9 ust. 2 projektu ustawy uzupełniono o tzw. bazy wewnętrzne, które mogą być brane pod uwagę przy ocenie ryzyka kredytowego.</p> <p>Instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów (tj. Skok-i) będą zobowiązane stosować wszystkie przepisy ustawy, także w zakresie badania zdolności kredytowej.</p>
--	---	---	--

	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 10 – Powinno być doprecyzowane jaki ma być zakres informacji o wynikach sprawdzenia w bazach i w jakiej formie ma być ona przekazana klientowi.	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Art. 10 projektu ustawy jasno wskazuje, jaki charakter ma informacja przekazywana konsumentowi. Po pierwsze kredytobiorca informuje o wyniku weryfikacji np. że jest on negatywny. Po drugie udziela konsumentowi informację w jakiej bazie weryfikowano jego dane.</p>
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 12. – proponujemy uzupełnienie tego przepisu o informację o okresie ważności przedstawionego przez kredytodawcę projektu umowy. Zatem ostatnie zdanie powinno mieć brzmienie następujące: „Projekt umowy powinien zawierać dane konsumenta oraz wszystkie warunki, na których kredyt mógłby zostać udzielony, a także informację o terminie związania kredytobiorcy tym projektem”	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Europejski arkusz informacyjny wskazuje przez jaki czas kredytodawca będzie związany informacjami w nim udzielonymi. W związku z powyższym nie ma potrzeby wprowadzania terminów co do obowiązywania projektu ustawy, który przecież powinien współgrać formularzem.</p>
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 14 – w formularzu informacyjnym ma być zawarta informacja o wynikach zapytań w bazach danych. Faktycznie wynik ten będzie dopiero kiedy konsument złoży wniosek kredytowy, bo na tej podstawie kredytodawca zapyta w bazie danych. Zakładając, że formularz jest przekazywany klientowi już po złożeniu wniosku o kredyt, a przed podpisaniem umowy o kredyt konsumentki taka informacja będzie. Gdyby natomiast formularz miałby być wręczany przed złożeniem wniosku takiej informacji by nie było. Być może warto to doprecyzować.	UWAGA NIEZROZUMIAŁA

	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 11 - obowiązek udzielenia konsumentowi wyjaśnień przed zawarciem umowy o kredyt. Czy to zobowiązanie dotyczy przypadku, w której konsument zwróci się z takim wnioskiem czy niejako „z urzędu”, czyli zawsze każdemu konsumentowi należy udzielić wyjaśnień.	WYJAŚNIENIE Zawsze konsumentowi należy udzielić wyjaśnień, kiedy zwróci się o to do kredytodawcy.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Obowiązek podawania kosztów notarialnych (art. 13 ust. 11). Postuluje się usunięcie tego wymogu. Opłaty notarialne są opłatami pobieranymi przez podmiot niezależny od kredytodawcy i mogą być przedmiotem indywidualnych negocjacji klienta. Stawki te mogą się wahać w zależności od miasta, wartości transakcji i biura notarialnego. Podobnie postuluje się usunięcie art. 30 ust.1 pkt 13	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Całkowite usunięcie obowiązku podawania informacji o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. j dyrektywy nie jest możliwe z uwagi na maksymalną harmonizację. UOKiK rekomendował RCL przyjęcie uwagi, bowiem w dyrektywie mowa jest nie o poinformowaniu konsumenta o opłatach, ale o obowiązku ich poniesienia. RCL uwagi nie przyjął.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 22 – postuluje się dostosowanie wymogów wynikających z art. 22 Ustawy do Formularza Informacyjnego dotyczącego kredytu zabezpieczonego hipoteką – zgodnie z zasadami legislacji (rozumiemy, że Formularz jest wzorem informacji dostarczonych zgodnie z art. 22 i należy zapewnić spójność zakresu i stosowanych pojęć); na przykład: ❖ Artykuł 22 punkt 13 projektu - proponujemy po słowach „umowy ubezpieczenia” dodać słowa: „jego rodzaju i kosztu, o ile jest kredytodawcy albo pośrednikowi znany” ❖ Artykuł 22 punkt 15 – do wyrażenia „całkowitą kwotą do zapłaty” proponujemy dodać „na dzień udzielenia informacji” – dzięki temu zachowana zostanie spójność pomiędzy dyspozycją punktu 5 i 15 artykułu 22.	WYJAŚNIENIE Z uwagi na to, iż formularz klarownie prezentuje intencje projektodawcy, nie jest konieczne powielanie szczegółów formularza w przepisie prawa gdyż traci on wówczas swój charakter normy abstrakcyjnej.
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Art. 9 Zgodnie z brzmieniem art. 8 Dyrektywy państwa członkowskie zapewniają przeprowadzanie przez kredytodawcę przed zawarciem umowy o kredyt	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA

			<p>oceny zdolności kredytowej konsumenta na podstawie wystarczających informacji przekazanych mu, w stosownych przypadkach, przez konsumenta oraz, w razie konieczności, na podstawie informacji uzyskanych z odpowiedniej bazy danych. (...).</p> <p>Polski ustawodawca przyjął w art. 9, iż kredytodawca przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki zobowiązany jest do dokonania oceny ryzyka kredytowego konsumenta.</p> <p>W świetle różnic terminologicznych niezrozumiałe jest wskazanie w art. 9 ust. 4 projektu, iż w przypadku gdy kredytodawcą jest bank, ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie ust. 1 - 3 art. 9, przy uwzględnieniu art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe. Należy też zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 29 ust. 2 ustawy o s.k.o.k. do umów kredytowych zawieranych przez kasy stosuje się odpowiednio przepisy prawa bankowego, zatem nie tylko banki, lecz również kasy dokonują przy udzielaniu kredytów badania zdolności kredytowej kredytobiorcy.</p>	<p>Art. 9 ust. 4 projektu ustawy powoduje, że ochrona o której mowa w prawie bankowym nie zostanie obniżona. Przy ocenie ryzyka kredytowego kredytodawca sam decyduje na podstawie jakich instrumentów jej dokona. Podczas długoletniej praktyki obrotu bankowego doktryna wypracowała poglądy odnośnie do interpretacji pojęcia zdolności kredytowej w rozumieniu prawa bankowego. Badanie zdolności kredytowej jest obowiązkiem wynikającym z art. 70 ust. 1 prawa bankowego. Dla prawidłowej realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 70 ust. 1 prawa bankowego, zdolność kredytowa powinna być badana nie tylko na podstawie analizy bieżącej sytuacji finansowej kredytobiorcy, ale także na podstawie oceny stanu dotychczasowego wywiązania się z zobowiązań wobec banków, co pozwala na zbudowanie znacznie bardziej rzetelnej, obiektywnej i sprawiedliwej oceny klienta. W doktrynie podnosi się bowiem, że na zdolność kredytową składa się nie tylko zdolność do spłaty zaciągniętego zobowiązania, ale również tzw. wiarygodność kredytowa, która opiera się przede wszystkim na dotychczasowej historii kredytowej klienta, a więc na informacji o przebiegu spłaty poprzednich zobowiązań. Dlatego też, przed udzieleniem kredytu konsumpcyjnego bank powinien sprawdzać w biurze kredytowym historię wywiązywania się klienta z zawartych umów. W związku z tym, aby nie</p>
--	--	--	--	--

				<p>obniżyć ochrony konsumentów banki będą musiały także uwzględniać obowiązek wynikający z art. 70 prawa bankowego przy ocenie ryzyka kredytowego.</p> <p>Odnosząc się do kwestii skok i ewentualnego uwzględniania ich przy obowiązku, o którym mowa w art. 9 ust. 4 projektu ustawy, w ocenie UOKiK wątpliwości budzi fakt, czy art. 29 ust. 2 ustawy o s.k.o.k. w brzmieniu iż „do umów kredytowych zawieranych przez kasy stosuje się odpowiednio przepisy prawa bankowego” odnosi się także do badania zdolności kredytowej przez skok-i na etapie przed zawarciem umowy.</p>
		<p>Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa</p>	<p>Art. 11 Zgodnie z art. 11 kredytodawca lub pośrednik kredytowy <u>zobowiązany jest przed zawarciem umowy o kredyt konsumentki udzielić konsumentowi wyjaśnień dotyczących treści informacji przekazanych przed zawarciem umowy oraz postanowień zawartych w umowie w sposób umożliwiający konsumentowi podjęcie decyzji dotyczącej umowy o kredyt konsumentki.</u> Według natomiast art. 5 ust. 6 Dyrektywy kredytodawcy i, w stosownych przypadkach, pośrednicy kredytowi, mają udzielać konsumentowi <u>odpowiednich wyjaśnień, w odpowiednich przypadkach poprzez objaśnienie informacji udzielanych przed zawarciem umowy zgodnie z ust. 1 Dyrektywy, głównych cech proponowanych produktów oraz konkretnych skutków dla konsumenta, jakie mogą one za sobą pociągać, w tym konsekwencji zaległości w spłacie, tak, aby konsument mógł ocenić, czy proponowana umowa o kredyt jest dostosowana do jego potrzeb i sytuacji finansowej.</u> Podkreślić należy, że art. 11 nakłada na kredytodawcę lub pośrednika kredytowego znacznie szerszy i bardziej uciążliwy obowiązek, niż jest to w przypadku Dyrektywy 2008/48/WE. W porównaniu do Dyrektywy obowiązek wynikający z art. 11 Projektu ma charakter znacznie bardziej: - powszechny: nie występuje bowiem w odpowiednich wypadkach (tj.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W ocenie UOKiK przepis jasno stanowi, że kredytodawca będzie miał obowiązek udzielenia wyjaśnień konsumentowi, który o taką pomoc się zwróci do kredytodawcy. Zdaniem UOKiK czym innym jest obowiązek udzielenia informacji, a czym innym obowiązek udzielenia wyjaśnień. Nie wydaje się, aby taki obowiązek był nadmiernie uciążliwy dla kredytodawców.</p>

			<p>wówczas, gdy konsument ma lub wydaje się mieć wątpliwości związane z interpretacją umowy, względnie gdy w ogóle jest zainteresowany uzyskaniem informacji), lecz zawsze, niezależnie od okoliczności,</p> <p>- bezwzględny: Dyrektywa kładzie akcent na to, aby kredytodawca służył pomocą kredytobiorcy, podczas gdy Projekt odpowiedzialność za <u>zrozumienie zapisów umowy</u> całkowicie nakłada na kredytodawcę („w sposób umożliwiający konsumentowi podjęcie decyzji”).</p> <p>Powyższy sposób unormowania kwestii tzw. „asysty przedkontraktowej” jest uciążliwy dla kredytodawcy, rodzący ryzyko sporów oraz problemy interpretacyjne. Z tych powodów proponuje się przeniesienie wprost do art. 11 przepisu art. 5 ust. 6 Dyrektywy, który to przepis budzi znacznie mniej wątpliwości.</p>	
		<p>Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa</p>	<p>Art. 9-23</p> <p>Przepisy art. 9-23 Projektu zostały uszeregowane w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena ryzyka kredytowego konsumenta (art. 9), - w przypadku odmowy udzielenia kredytu na podstawie weryfikacji w bazie danych, prawo konsumenta do uzyskania informacji o wynikach weryfikacji (art. 10), - tzw. „asysta przedkontraktowa” (art. 11) - uprawnienie konsumenta do otrzymania bezpłatnego projektu umowy (art. 12) - przepisy dotyczące formularza informacyjnego (art. 13-19, 22-23) - obowiązku kredytodawcy po zawarciu umowy (art. 20-21). <p>Określenie kolejności przepisów w powyższy sposób może wprowadzać w błąd w odniesieniu do tego, w jakie kolejności wykonuje się konkretne czynności, począwszy od wręczenia formularza informacyjnego, a skończywszy na udzieleniu informacji po udzieleniu umowy. W celu uniknięcia wątpliwości proponuje się zmianę kolejności przepisów na następującą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tzw. „asysta przedkontraktowa” (art. 11) 2) przepisy dotyczące formularza informacyjnego (art. 13-19, 22-23) 3) ocena ryzyka kredytowego konsumenta (art. 9), 4) w przypadku odmowy udzielenia kredytu na podstawie weryfikacji w bazie danych, prawo konsumenta do uzyskania informacji o wynikach weryfikacji (art. 10), 5) uprawnienie konsumenta do otrzymania bezpłatnego projektu umowy (art. 12) 	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W ocenie RCL projekt w sposób chronologiczny odnosi się do kolejnych etapów związanych z umową o kredyt.</p>

		6) obowiązku kredytodawcy po zawarciu umowy (art. 20-21).	
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 13 Według art. 13 ust. 1 pkt 1 Projektu na formularzu informacyjnym podawane jest „imię, nazwisko (nazwa) i adres (siedzibę) kredytodawcy lub pośrednika kredytowego”. Nie jest zrozumiałe użycie spójnika „lub”. W każdym bowiem wypadku formularz informacyjny powinien zawierać informacje dotyczące kredytobiorcy. Proponujemy zatem następujące brzmienie art. 13 ust. 1 pkt 1: „1) imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy oraz, w stosownych wypadkach, pośrednika kredytowego”.</p>	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 15 Projekt ustawy (np. art.15) posługuje się określeniem „głosowe komunikaty telefoniczne”, które może sugerować przekazywanie konsumentowi informacji o kredycie w postaci utrwalonych na nośniku i odtwarzanych automatycznie komunikatów, podczas gdy Dyrektywa 2008/48/WE (np. art.5 ust. 2, ust.4) posługuje się określeniem „kontakt telefoniczny” co jest szerszym pojęciem i obejmuje każdy telefoniczny kontakt z konsumentem (poprzez komunikaty automatyczne oraz poprzez operatora call center). Proponuje się zatem użycie określenia przyjętego w Dyrektywie. Dane przekazywane konsumentowi zgodnie z dyspozycją art.15 ust.2 projektu ustawy powinny obejmować także informacje, o jakich mowa w art.13 ust.1 pkt.1 (dane kredytodawcy lub pośrednika kredytowego).</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>W celu zapewnienia spójności prawa przyjęto sformułowanie „głosowe komunikaty telefoniczne”, jako że funkcjonuje ono w ustawie z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów.</p> <p>Art. 15 ust. 2 został uzupełniony o dane z art. 13 ust. 1 pkt 1.</p>
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 17 Przepisy art. 17 ust. 2-4 określają jakie dane powinny zostać zamieszczone w formularzu informacyjnym. Z uwagi na sformalizowany charakter formularza informacyjnego istnieje wątpliwość, czy kredytobiorca ma możliwość zamieszczenia w formularzu innych informacji określonych w art. 13, lecz nie wymienionych w art. 17 ust. 2-4. Ponadto, niezależnie od rodzaju umowy, w formularzu informacyjnym powinny znaleźć się dane kredytodawcy. Obowiązku podawania takich danych brakuje w art. 17 ust. 4. Z tych względów proponuje się nadanie art. 17 ust. 2 i 4 następującego brzmienia: Art. 17 ust. 2 pkt 1 – „1) co najmniej dane określone w art. 13 ust. 1 pkt 1-5, 12, 18 i 20;”</p>	<p>WYJAŚNIENIE</p> <p>Nie ma możliwości zamieszczenia dodatkowych informacji w formularzu. Możliwe jest natomiast przekazanie dodatkowych informacji w innej formie.</p>

		Art. 17 ust. 4 pkt 1 – „1) co najmniej dane określone w art. 13 ust. 1 pkt 1, 4 i 5;”.	
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 18</p> <p>1. Sformułowanie „umowy przewidującej odroczenie płatności lub sposobu spłaty” jest niezgodne z zasadami językowymi; powinno być: „umowy przewidującej odroczenie płatności lub zmianę sposobu spłaty”.</p> <p>2. Ponadto niezrozumiałym jest obowiązek podawania – według art. 18 pkt 4 – rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania przedstawionej <u>w formie reprezentatywnego przykładu</u>. Jako, że mowa jest o już istniejącym zobowiązaniu wynikającym z umowy o kredyt, którego wysokość jest znana, reprezentatywny przykład w ogóle nie powinien występować w tej sytuacji. Co więcej, niemożliwe jest wypełnienie założeń przewidzianych dla ustalenia reprezentatywnego przykładu, określonych w art. 8 – w każdej sytuacji, gdy następuje odroczenie płatności lub zmiana sposobu spłaty już istniejącego zobowiązania (zatem z reguły przeterminowanego), konsument traktowany jest całkowicie indywidualnie.</p> <p>Z powyższych względów proponuje się rozważenie wykreślenia pkt 4 w art. 18.</p>	<p>Ad 1 UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Ad 2 Projektowany przepis pozostaje zgodny z dyrektywą</p>
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 20</p> <p>Treść art. 20 Projektu rodzi wątpliwość, czy odwołuje się on do każdego rodzaju umowy o kredyt w rachunku oszczędnościowo rozliczeniowym (art. 17), czy też tylko do szczególnych rodzajów umów, o których mowa w art. 17 ust. 2-4.</p> <p>Z powyższego względu proponujemy następujące brzmienie tego przepisu: Art. 20 (nagłówek): „1. W przypadku umowy o kredyt w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, o którym mowa w art. 17 ust. 2-4, zawieranej na wniosek konsumenta na odległość, jeżeli niemożliwe jest przekazanie danych zgodnie z art. 17 ust. 2-4 i art. 19, kredytodawca lub pośrednik kredytowy dostarcza konsumentowi niezwłocznie po zawarciu umowy o kredyt co najmniej:”.</p> <p>Ponadto wątpliwości budzi pkt 1 w art. 20 ust. 1 projektu. Umowa o kredyt konsumencki zawierana jest bowiem na piśmie (art. 29 ust. 1 w zw. z art. 43 Projektu), a kredytodawca lub pośrednik kredytowy zobowiązani są do</p>	sdggl

		<p>niezwłocznego jej doręczenia konsumentowi (art. 29 ust. 2 Projektu). Jeżeli zatem konsument otrzymuje umowę, nie ma żadnego uzasadnienia, aby dodatkowo przekazywać mu te same informacje na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 1 projektu.</p> <p>Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 5 ust. 3 Dyrektywy, w takiej sytuacji konsument powinien otrzymać formularz informacyjny zawierające pełne dane, udzielane zwykle przed zawarciem umowy.</p> <p>Wątpliwości budzi również kwestia umowy o kredyt „na żądanie”, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2. Nie jest jednoznaczne, czy zapis ten dotyczy możliwości wcześniejszej spłaty zgodnie z art. 46 i nast. Projektu, czy też jest to szczególnie produkt finansowy. Zdaniem Kasy Krajowej istnieje potrzeba doprecyzowania tego przepisu, a jeżeli jest to produkt finansowy, uściślenie, o czyje żądanie chodzi – żądanie kierowane przez kredytodawcę wobec konsumenta, czy też przez konsumenta wobec kredytodawcy.</p> <p>Zapis art. 20 ust. 1 pkt 2 pojawia się również w innych przepisach ustawy (m.in. art. 21 ust. 2 pkt 2) i również w tych przypadkach powinien zostać doprecyzowany.</p>	
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 21</p> <p>Na gruncie art. 21 ust. 1 rodzą się analogiczne wątpliwości jak w przypadku art. 20 ust. 1 pkt 1. Także w tym wypadku nie ma uzasadnienia, aby poza samą umową dodatkowo przekazywać informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 11, 16 i 17.</p> <p>Niezależnie od rodzaju umowy i sposobu komunikacji, konsument powinien otrzymać informację dotyczącą imienia i nazwiska (nazwy) kredytodawcy. W związku z tym proponuje się zmienić treść art. 21 ust. 2 pkt 1 na następującą: „1. dane określone w art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz 3-5”.</p>	fsdffb
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 25 ust. 1 pkt 2</p> <p>Art.25 ust.1 pkt.2) projektu ustawy zobowiązuje kredytodawcę do uwzględnienia, przy ustalaniu rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania kosztów prowadzenia rachunku, z którego dokonywana jest spłata, kosztów przelewów i wpłat na ten rachunek oraz innych kosztów związanych z tymi transakcjami, chyba że otwarcie rachunku nie jest obowiązkowe, a koszty rachunku zostały w sposób jasny, zrozumiały i widoczny podane w umowie o kredyt lub innej umowie zawartej z konsumentem.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Przepis art. 25 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy stanowi implementację art. 19 dyrektywy 2008/48/WE i objęty jest maksymalną harmonizacją. W związku z powyższym, ustawodawca krajowy nie</p>

			Projekt w żaden sposób nie określa za jaki okres należy uwzględnić powyższe opłaty, co będzie rodziło dla kredytodawców problem interpretacyjny, i co w konsekwencji może doprowadzić do istotnego różnicowania wysokości rocznej stopy procentowej.	może doprecyzować ani uzupełniać tego rodzaju przepisów. Wskazówki do obliczania RRSO zawierają szczegółowe założenia, wskazane w załączniku do ustawy wraz z matematycznym wzorem.
		Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Art. 28 ust. 2 Przepis ten zawiera najprawdopodobniej błąd – wspomniana w nim roczna stopa oprocentowania powinna być <u>rzeczywistą</u> roczną stopą oprocentowania.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Dyrektywa w art. 21 również posługuje się pojęciem rocznej stopy oprocentowania. Istnieje zatem wątpliwość, którego sformułowania należy użyć w ustawie.
5.	Część szczegółowa, dotycząca umowy o kredyt	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Art. 30 W artykule 30 projektu ustawy brak jest wskazania, że umowa powinna zawierać także oznaczenie konsumenta (co najmniej imię, nazwisko, adres zamieszkania).	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
		Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Art. 40 ust. 2 W art. 40 ust.2 projektu ustawy przyjęto, że „w przypadku znacznego zwiększenia całkowitej kwoty kredytu, kredytodawca zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownej oceny ryzyka kredytowego konsumenta, zgodnie z art.9”. Nie negując celowości i zasadności takiego rozwiązania należy zwrócić uwagę na użycie niedookreślonego zwrotu „znaczne zwiększenie”. Wydaje się uzasadnione aby na poziomie ustawy rozstrzygnąć, w wielkościach względnych np. poprzez procentowy stosunek kwoty udzielonego kredytu lub kredytu pozostałego do spłaty jaka wartość zwiększenia kwoty kredytu będzie zobowiązywała kredytodawcę do przeprowadzenia ponownej analizy ryzyka kredytowego. Konieczność sparametryzowania tej wielkości jest tym istotniejsze, że brak oceny ryzyka kredytowego stanowi wykroczenie obłożone karą grzywny (art.138c Kodeksu wykroczeń po zmianie dokonanej art.59 projektu ustawy).	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Decyzję co do tego, czy zwiększenie całkowitej kwoty kredytu jest znaczne pozostawiono kredytodawcom po przeprowadzeniu konsultacji z środowiskiem finansowym, aby nie zwiększać kosztów udzielenia kredytu.
		Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Art. 41 ust. 4 Zgodnie z art. 41 ust. 4 Projektu kredytodawca zobowiązany jest niezwłocznie po spełnieniu przez konsumenta świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki zwrócić weksel konsumentowi. Przepis ten koresponduje z art. 9 ust. 4 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 20 lipca	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA

		<p>2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. nr 100, poz. 1081, z późn. zm.). Kasa Krajowa pragnie jednak zwrócić uwagę na problemy, jakie wiążą się obecnie ze stosowaniem tego przepisu. Bardzo często bowiem występuje sytuacja, w której konsument, po spłacie kredytu nie stawia się w placówce kredytodawcy w celu odebrania weksla. Z kolei przesłanie w jakikolwiek sposób weksla konsumentowi jest niemożliwe z uwagi na ryzyko utraty weksla i wykorzystania go przez niepowołaną osobę.</p> <p>Pragniemy zatem zaproponować zmianę brzmienia art. 41 ust. 4 na następujący:</p> <p>„4. Kredytodawca zobowiązany jest niezwłocznie po spełnieniu przez konsumenta świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki zwrócić weksel konsumentowi lub zniszczyć weksel w sposób określony w umowie.”</p>	
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 47</p> <p>Zgodnie z brzmieniem art. 16 ust. 1 Dyrektywy, konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.</p> <p>Polski ustawodawca przyjął w projekcie ustawy o kredycie konsumenckim w art. 47, iż w takim przypadku całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy. W uzasadnieniu wskazano, iż przyjęcie zasady proporcjonalności uniemożliwi kredytodawcom obchodzenie przepisów ustawy przez rozkładanie konsumentom rat w taki sposób, że pierwszym okresie kredytowania podlegać będą spłacie jedynie odsetki lub odsetki i tylko nieznaczna część kapitału.</p> <p>Należy wskazać, iż polski projekt ustawy idzie dalej niż wymogi Dyrektywy, przy czym w związku z definicją całkowitego kosztu kredytu zawartego w art. 5 pkt. 6) projektu, zgodnie z którym całkowity koszt kredytu obejmuje wszelkie koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, podatki, marże oraz koszty usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy (...), kredytodawca będzie zobowiązany również do zwrotu konsumentowi również należności publicznoprawnych, które nie są ponoszone przez konsumenta na jego rzecz.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Przepis art. 47 nie może zostać uzupełniony o wyłączenie kosztów na rzecz organów publicznych, z uwagi na maksymalny charakter dyrektywy.</p>

		<p>Należałoby zatem skoro polski ustawodawca poszedł w zakresie regulacji dotyczącej rozliczeń związanych z wcześniejszą spłatą kredytu dalej niż określa to wymóg Dyrektywy, nie nakładać na kredytodawcę - w tym konkretnym przypadku – krzywdzących i nieuzasadnionych kosztów.</p> <p>Zapis art. 47 powinien być uzupełniony zatem o zapis analogiczny jak w art. 52 ust. 4 (dot. odstąpienia od umowy), iż z całkowitego kosztu kredytu, który musi ulec proporcjonalnemu obniżeniu wyłączone są koszty poniesione przez konsumenta na rzecz organów administracji publicznej oraz generalnie wszystkie, które mają charakter publicznoprawny i których obowiązek zapłaty przez konsumenta wynika z odrębnych przepisów.</p>	
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 52 ust. 3 Na gruncie art. 52 ust. 3 rodzi się wątpliwość, czy dniem spłaty kredytu jest dzień obciążenia rachunku konsumenta, czy też uznania rachunku kredytodawcy. Rozstrzygnięcie tej kwestii jest istotne dla określenia, czy odstąpienie od umowy było skuteczne, czy też nie, dlatego też postulujemy odpowiednie doprecyzowanie regulacji w tym zakresie.</p>	<p>WYJAŚNIENIE</p> <p>Dniem spłaty kredytu jest dzień przekazania przez konsumenta środków pieniężnych kredytodawcy, a nie dzień uznania rachunku kredytodawcy.</p>
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	<p>Art. 54 Art. 54 ust. 7 projektu ustawy o kredycie konsumenckim: „<i>Zakazane jest uzależnianie prawa do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki od zwrotu towaru przez konsumenta</i>”.</p> <p>Tak sformułowany przepis może doprowadzić do niekorzystnej dla konsumenta sytuacji. Można bowiem z dużą dozą prawdopodobieństwa przyjąć, iż przy tak sformułowanym przepisie sprzedawcy nie będą wydawać towaru przed upływem terminu do odstąpienia od umowy z uwagi na ryzyko braku zwrotu wydanego konsumentowi towaru.</p> <p>Dyrektywa 2008/48/WE w pkt 36 preambuły przewidziała ryzyko powstania powyżej wskazanej sytuacji, wyraźnie dając możliwość</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Koncepcja przyjęta w projekcie ustawy wydaje się porządkować kwestie wzajemnych rozliczeń, praw i obowiązków pomiędzy konsumentem, kredytodawcą, a sprzedawcą i została przyjęta przez Radę Ministrów. Przyjęcie proponowanej uwagi wiązałoby się z wypracowaniem odmiennej koncepcji stosunków trójstronnych.</p>

			<p>skrócenia terminu odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki w przypadku umów wiązanych „(...)W związku z tym w przypadku kredytów wiązanych państwa członkowskie mogą wyjątkowo przewidzieć, aby, jeżeli konsument wyraźnie życzy sobie dostawy w krótkim czasie, termin na wykonanie prawa odstąpienia od umowy o kredyt mógł być skrócony do tego samego terminu przed upływem którego środki finansowe nie mogą być udostępnione”.</p> <p>Mając na uwadze powyższe proponuje się aby w nowej ustawie o kredycie konsumenckim znalazł się zapis w podobny sposób regulujący przedmiotową kwestię, np. poprzez dodanie do ust. 7 pkt 2 który wskazywałby, iż w przypadku gdy kredytobiorca życzy sobie dostawy w terminie krótszym niż 14 dni od dnia podpisania umowy, termin do złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy upływa z chwilą dostawy.</p>	
	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa		<p>Art. 57 ust. 1 W rozumieniu Dyrektywy 2008/48/WE (art. 15 ust. 2) jeżeli towary lub usługi objęte umowa o kredyt wiązany nie zostały dostarczone lub zostały dostarczone jedynie w części, lub nie są zgodne z umową dotyczącą ich dostawy, konsument ma prawo dochodzić swoich uprawnień wobec kredytodawcy, jeżeli dochodzenie praw przysługujących konsumentowi zgodnie z przepisami lub umową dostawy towarów lub świadczenia usług wobec dostawcy nie odniosło skutku. Państwa członkowskie określają zakres i warunki, na jakich można skorzystać z tych środków prawnych.</p> <p>Polski ustawodawca przyjął w art. 57 ust. 1 projektu ustawy o kredycie konsumenckim przyjął, iż jeżeli sprzedawca lub usługodawca nie wykonał lub nienależycie wykonał zobowiązanie wobec konsumenta, a dochodzenie roszczenia przez konsumenta o wykonanie tego zobowiązania przez sprzedawcę lub usługodawcę nie było skuteczne, konsumentowi przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń o wykonanie tego zobowiązania od kredytodawcy.</p> <p>Jest to rozwiązanie całkowicie nieuzasadnione i daleko bardziej idące niż to określił ustawodawca europejski. W przypadku gdy mowa jest o nie wykonaniu bądź nienależytym wykonaniu zobowiązania w grę wchodzi także przepisy ogólne z prawa cywilnego (np. przepisy dotyczące rękojmi i gwarancji), które w sposób nieuzasadniony zwiększają odpowiedzialność kredytodawcy.</p> <p>Dlatego też proponuje się ograniczenie odpowiedzialności kredytodawcy do</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projektodawca w sposób poprawny implementował przepis dyrektywy dostosowując nomenklaturę prawodawcy unijnego do krajowego systemu prawa.</p>

		Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan, Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	zakresu jaki został wskazany w Dyrektywie. Art. 58 Zgodnie z art. 58 osobą, która ponosi odpowiedzialność karną za działalność kredytodawcy (pośrednika kredytowego) jest osoba działająca w jej imieniu lub na jej rzecz. Osobą taką może być pracownik kredytodawcy lub jego pełnomocnik. Zdaniem Kasy Krajowej ustanowienie odpowiedzialność pracownika kredytodawcy za jego działalność jest absolutnie niedopuszczalne i rodzące ryzyko nadużyć. Zupełnie niezrozumiałym jest, że pracownik –poddany presji ekonomicznej pracodawcy, korzystający z udostępnionych mu programów informatycznych i wzorów – mógłby być poddany nawet karze pozbawienia wolności do dwóch lat, podczas gdy sankcje wobec kredytodawcy byłyby niewspółmiernie niższe (o ile w ogóle by nastąpiły). Nie jest jednoznaczny również zwrot „w wysokości przewyższającej korzyści odsetek maksymalnych”. Uściślenia wymaga za jaki okres należy naliczać te korzyści. Wreszcie, niezrozumiałe i niezwykle uciążliwe dla kredytodawcy jest ograniczenie całkowitego kosztu kredytu do wysokości przewyższającej korzyści odsetek maksymalnych. Należy zauważyć, że w przypadku krótko- i średnioterminowych kredytów i pożyczek gotówkowych roczne oprocentowanie nominalne stosowane na rynku jest stosunkowo wysokie (kilkunastoprocentowe). Jeżeli przypomnieć, że w skład całkowitego kosztu kredytu wchodzi „wszelkie koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, podatki, marże oraz koszty usług dodatkowych” – są to zatem często opłaty niezależne od kredytodawcy, jak podatki lub koszty ubezpieczenia – wówczas może się okazać, że wynagrodzenie kredytodawcy z tytułu umowy jest znacząco ograniczone. Biorąc pod uwagę znaczne poszerzenie obowiązków kredytodawcy, jakie wprowadza ustawa, tego typu ograniczenie jest całkowicie niezrozumiałe. Przywołać przy tym należy „Założenia do ustawy o kredycie konsumenckim w związku z implementacją dyrektywy parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki”, przygotowywane przez UOKiK, zgodnie z którymi planowano usunięcie ograniczeń dotyczących wysokości opłat pobieranych przez kredytodawców. W szerokim uzasadnieniu tej zmiany (s.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Przepis art. 58 został usunięty
--	--	---	---	---

		98-111 Założeń – wersja z grudnia 2009) powoływano takie argumenty jak poszanowanie zasady wolnego rynku, usunięcie bariery na rynku transgranicznym, przejrzystość nowych przepisów itd. Tymczasem wprowadzane przez art. 58 ograniczenie wysokości wynagrodzenia kredytodawcy z tytułu umowy kredytu może okazać się znacznie bardziej uciążliwe dla kredytodawców od sytuacji istniejącej w obecnym stanie prawnym.	
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	Art. 36 Projektu nie uwzględnia okoliczności, iż w polskim prawie występuje instytucja prawna górnego limitu odsetek, przewidziana w art. 359 kodeksu cywilnego. W związku z powyższym konieczne jest uzupełnienie art. 36 Projektu o zapis, że przepisu tego nie stosuje się w przypadku, gdy zmiana wysokości stopy oprocentowania jest wynikiem zmiany górnego limitu odsetek przewidzianego w art. 359 kodeksu cywilnego.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	W art. 48 Projektu, wprowadzającym możliwość zastrzeżenia przez kredytodawcę prowizji za spłatę kredytu przed terminem, wątpliwości interpretacyjne budzi zapis ust. 1, który stanowi, iż prowizja ta może zostać zastrzeżona pod warunkiem, m.in., że „ <i>kwota spłacanego w okresie dwunastu kolejnych miesięcy kredytu jest wyższa ...</i> ”. Z brzmienia tego postanowienia, jak również z uzasadnienia, nie wynika co projektodawca rozumie pod tym określeniem, a w opinii KPF nie jest ono jasne i może oznaczać zarówno kredyt rzeczywiście spłacany, jak i kredyt należny do spłaty w okresie 12 miesięcy. Wątpliwości budzi również różnorodność terminologiczna zawarta w ust. 2 (termin spłaty kredytu) oraz w ust 4 (uzgodniony termin zakończenia umowy). Z uzasadnienia do projektu wynika, iż projektodawcy chodziło tu o tę samą datę, posługiwanie się więc różnymi określeniami (w jednym przepisie) dla zdefiniowania tej samej daty jest błędem w rozumieniu zasad techniki prawodawczej.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA UOKiK rekomendował uwzględnienie uwagi przez RCL, jednakże RCL uwagi nie przyjął.
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	Do art. 50 Projektu przeniesiono - prawdopodobnie z tekstu obowiązującej obecnie ustawy o kredycie konsumenckim - nieadekwatny do obecnej regulacji termin " rozliczenie ". Pod rządem obecnej ustawy konsument – zgodnie z dominującym poglądem doktryny – miał prawo jedynie do całkowitej wcześniejszej spłaty kredytu, która skutkowałą obowiązkiem końcowego rozliczenia. Obecna regulacja, zgodnie z Dyrektywą, pozwala i na spłatę całkowitą i na spłaty częściowe, uprawniające konsumenta do	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA

		<p>uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu w każdym przypadku spłaty. Dyrektywa nie narzuca jednak obowiązku rozliczenia spłaty w określony sposób i w określonym terminie.</p> <p>Zawarty w Projekcie zapis art. 50 nakazuje dokonać rozliczenia w przypadku wcześniejszej, nawet częściowej spłaty kredytu, co może być rozumiane jako obowiązek wypłaty konsumentowi tzw. „rabatów” w trakcie trwania umowy, co jest niewątpliwie rozwiązaniem nie tylko niefortunnym, ale i całkowicie nierealizowalnym w praktyce detalicznych kredytów masowych. Biorąc pod uwagę fakt, że każda nadpłata (nawet jeżeli konsument omyłkowo nadpłaci niewielką kwotę) zgodnie z art. 50 projektu będzie stanowiła częściową spłatę kredytu (Dyrektywa wyklucza możliwość wprowadzenia zasady, że wcześniejsza częściowa spłata ma miejsce wtedy, gdy kwota spłaty odpowiada kwocie raty albo wprowadzenia minimalnego progu wcześniejszej spłaty) zdaniem KPF należy wprowadzić do ustawy implementującej inne formy rozliczania częściowych spłat niż wypłata. Mogłoby to być np. zaliczanie kwot wcześniejszych spłat na poczet rat, pod warunkiem, że umowa o kredyt konsumencki w sposób jednoznaczny będzie ustalała sposób takiego rozliczenia. Postanowienia umowne w tym zakresie będą podlegać kontroli UOKiK pod względem ich abuzywności, proponowana zmiana nie będzie zatem stanowić zagrożenia dla praw konsumentów.</p>	
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	<p>W Art. 51 ust. 2 Projektu wskazujemy na wadliwy znaczeniowo i językowo zwrot "<u>dostarczenie wszystkich elementów</u>", który w naszej opinii powinien zostać zastąpiony np. zwrotem "<i>dostarczenia wszystkich informacji</i>".</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>UOKiK rekomendował uwzględnienie uwagi przez RCL, jednakże RCL uwagi nie przyjął.</p>
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	<p>Odnosnie do art. 43 Projektu, wprowadzającego regulacje dotyczącą sankcji kredytu darmowego, KPF wskazuje co następuje. KPF stoi na stanowisku, że nieprawidłowe wykonanie obowiązków informacyjnych jest zagrożone nie tylko sankcją kredytu darmowego przewidzianą w Projekcie (i docelowo w ustawie implementującej) , ale również karą finansową w wysokości do 10% przychodu przedsiębiorcy przewidzianą w art. 106 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów. Dlatego zakres stosowania sankcji w ustawie implementującej powinien obejmować wyłącznie te przypadki, w których nieprawidłowe wykonanie obowiązku informacyjnego może pozbawić</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projekt jest zgodny z założeniami. W odniesieniu do sankcji za naruszenie obowiązku informacyjnego wymienionego w art. 30 ust.1 pkt.2) rekomendowano zmianę RCL.</p>

			<p>konsumenta informacji niezbędnych do podjęcia racjonalnej decyzji o zawarciu umowy o kredyt konsumencki na określonych warunkach. W pozostałym zakresie nieprawidłowe wykonanie obowiązków informacyjnych powinno być poddane w/w sankcji z art. 106 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>W konsekwencji proponujemy skorygowanie Założeń i Projektu w tym zakresie poprzez odejście od stosowania sankcji kredytu darmowego w odniesieniu do następujących obowiązków informacyjnych przewidzianych w art. 30 Projektu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie podanie lub błędne podanie adresu (siedziby) kredytodawcy, w tym zwłaszcza kodu pocztowego; 2) podanie <u>wyższej</u> niż faktyczna rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz <u>wyższego</u> niż faktyczny całkowitego kosztu kredytu; 3) nie poinformowania o prawie odstąpienia od umowy kredytu – w zamian powinien zostać wprowadzony zapis, zgodnie z którym w takim przypadku termin odstąpienia nie biegnie do czasu poinformowania konsumenta o tym prawie, a odsetki i inne koszty należne za ten okres nie są naliczane. <p>Ponadto sankcja kredytu darmowego nie powinna mieć zastosowania w razie naruszenia obowiązku zachowania wymogu formy pisemnej umowy. W tym zakresie powinny wystarczyć sankcje administracyjne, które może na przedsiębiorcę nałożyć UOKiK w razie naruszania zbiorowych interesów konsumentów.</p> <p>Sankcja kredytu darmowego nie powinna występować z mocy samego prawa, ale powinna być prawem kształtującym i od konsumenta powinno zależeć, czy chce z tego prawa skorzystać. Takie rozwiązanie leży w interesie konsumenta, który może być w konkretnym przypadku zainteresowany nieskorzystaniem z tej sankcji np. w zamian za wydłużenie okresu spłaty kapitału.</p> <p>Zdecydowanie zbyt długi jest termin przyznany konsumentowi do skorzystania z sankcji kredytu darmowego (10 lat). Może on spowodować istotne problemy w zakresie prawidłowego prowadzenia ksiąg, w których umowy spłacone i zakończone przez okres 10 lat powinny być – w aspekcie ryzyka - wykazywane jako tworzące ryzyko utraty przychodu, który wygenerowały. Wspomniany termin nie powinien przekraczać dwóch lat od upływu okresu, na który została zawarta umowa o kredyt konsumencki.</p> <p>Ponadto, zgodnie z Załoženiami nie przewiduje się sankcji kredytu darmowego w razie naruszenia obowiązku informacyjnego wymienionego w art. 30 ust.1 pkt.2).</p>	
--	--	--	--	--

	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	KPF wskazuje, że w art. 39 Projektu brakuje doprecyzowania, że informacja o przekroczeniu salda jest wymagana tylko w przypadku wystąpienia znacznego przekroczenie. Konieczność wprowadzenia tego doprecyzowania wynika bezspornie z jasnego zapisu art. 18 ust. 2 Dyrektywy. Taki pogląd prezentowany jest także w Założeniach.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych	<p>Art. 30 ust.1 Projektu powinien w opinii KPF zostać uzupełniony o zapis wymagający podania w treści umowy o kredyt konsumentki informacji o prawie konsumenta do otrzymywania - na wniosek i bez opłat - tabeli spłat (art. 10 ust.2 pkt. i Dyrektywy). Także bowiem art. 37 Projektu nie zawiera zapisu, że prawo konsumenta do otrzymania tabeli spłat powinno być wskazane w treści umowy o kredyt.</p> <p>Natomiast zapis art. 30 ust.1 pkt. 10 Projektu jest wprost sprzeczny z Dyrektywą. Dyrektywa w art. 10 ust. 2, odnoszącym się do obligatoryjnej treści umowy o kredyt, nie zawiera bowiem obowiązku podania informacji określonej jako „całkowity koszt kredytu oraz warunki na jakich może on ulec zmianie”. Skoro w kwestii, która - jako wyczerpująco uregulowana - jest objęta pełną harmonizacją, przepisy Dyrektywy nie przewidują podania takiej informacji, ustawodawca krajowy nie jest uprawniony do rozszerzania obligatoryjnej treści umowy w sposób przewidziany w kwestionowanym punkcie 10.</p> <p>Założenia są w omawianej kwestii w pełni zgodne z Dyrektywą i nie wprowadzają dodatkowych, nieprzewidzianych w Dyrektywie obligatoryjnych elementów treści umowy o kredyt.</p> <p>Błąd popełniony przy redakcji powyższego przepisu jest analogiczny do błędu popełnionego przy redagowaniu Art. 13 ust. 1 pkt. 10 Projektu. (vide uwagi zawarte w punkcie 6 powyżej).</p>	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych, PKPP Lewiatan	Art. 37 Projektu nie odpowiada treści Dyrektywy, gdyż pomija istotny fragment zapisu art. 10 ust. 2 pkt. i) Dyrektywy. Przepis Projektu nie zawiera postanowienia, że tabela spłat jest dostarczana na wniosek konsumenta.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Związek Banków Polskich	Art. 30 ust. 1 pkt 10) Postulujemy skreślenie z treści tego artykułu słów „oraz warunki, na jakich może on ulec zmianie”, ponieważ taki wymóg nie znajduje uzasadnienia w dyrektywie i spowoduje zbędne wydłużenie umów kredytowych.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Przepis art. 30 ust.1 pkt 10 projektu ustawy odpowiada treści art. 10 ust. 2 lit. k dyrektywy 2008/48/WE.

	Związek Banków Polskich	<p>Art. 36 Postulujemy wyłączenie z zakresu obowiązywania tego przepisu zmiany stopy oprocentowania wynikającej ze zmiany stóp referencyjnych (np. stopy lombardowej NBP), ponieważ żaden z kredytodawców nie zna ich z wyprzedzeniem i wykonanie obowiązków wynikających z tego przepisu byłoby w praktyce niemożliwe. Postulujemy także, aby - zgodnie z brzmieniem dyrektywy -- wprowadzić obowiązek informowania konsumenta przed znaczącą zmianą stopy oprocentowania.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodano przepis art. 36 ust. 4.</p> <p>Art. 11 dyrektywy nie wprowadza przesłanki „znaczącej zmiany stopy oprocentowania”.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 38 ust. 4 Proponujemy rezygnację z podawania na wyciągu informacji o dacie przesłania poprzedniego wyciągu z rachunku. Naszym zdaniem jest to zbędne, ponieważ wyciągi bankowe niektórych banków zawierają m.in. zakres dat za jaki prezentowane są dane, numer wyciągu (1/2010, 2/2010...), dlatego zbędna jest informacja na wyciągu o dacie przesłania poprzedniego wyciągu (na podstawie powyższych danych można określić ciągłość informacji prezentowanych na wyciągu).</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Art. 38 ust. 4 projektu ustawy odzwierciedla treść art. 12 dyrektywy. Patrz art. 12 ust. 1 pkt c.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 41 ust. 4 W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa konsumenta, jak i kredytodawcy proponujemy wprowadzić obowiązek zwrócenia „pokwitowanego weksła”. Należy uregulować w ustawie kwestię, co należy zrobić z wekslem w sytuacji, gdy konsument go nie odbierze.</p>	
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 43 Związek Banków Polskich sprzeciwia się odejściu projektodawcy od przyjętych pierwotnie ustaleń wyrażonych w pierwszym projekcie Założeń do ustawy o kredycie konsumenckim, a dotyczących prawnokształtującego charakteru oświadczenia konsumenta i opowiedzenia się również za jego prawną bezskutecznością, jeżeli zostało złożone po zakończeniu stosunku prawnego związanego z umową o kredyt konsumencki. Szczególne wątpliwości budzi projektowany art. 43 ust. 5 wskazujący, że uprawnienie do skorzystania z sankcji kredytu darmowego przysługuje konsumentowi także po wykonaniu umowy. Jest to propozycja stanowiąca swego rodzaju „nadużycie ustawowe”, sprzeczna wręcz z zasadami współzycia</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Projekt ustawy uwzględnia koncepcję sankcji kredytu darmowego przyjętą w dniu 5 stycznia 2010 r. przez Radę Ministrów z nielicznymi zmianami. W toku prac nad projektem ustawy o kredycie konsumenckim zmodyfikowano prawo do skorzystania z sankcji kredytu darmowego zarówno dla kredytu</p>

			<p>społecznego (w relacjach cywilnych stanowiłaby nadużycie prawa, o którym mowa w art. 5 kc) i daleko wykraczająca poza dyspozycję przepisu art. 22 dyrektywy, stanowiącego, że sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Wyposażenie konsumenta w możliwość kwestionowania umowy po jej wykonaniu i w dodatku przez nieograniczony czas godzi bezpośrednio w pewność obrotu gospodarczego.</p> <p>Niezależnie od powyższego, pragniemy także zdecydowanie podkreślić, że niewłaściwym rozwiązaniem jest również, aby tzw. „sankcja kredytu darmowego” została rozszerzona na kredyty hipoteczne. Nasze stanowisko motywowane jest w pierwszym rzędzie odmiennością charakteru ekonomicznego krótkoterminowych kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, które udzielane są z reguły na okres od kilkunastu do kilkudziesięciu lat, a więc dochodowość obu tych produktów liczona jest w oparciu o zupełnie inne przesłanki z punktu widzenia kredytodawcy.</p> <p>Nie rozumiemy także dlaczego autorzy projektu zignorowali w tym wypadku przyjęte przez Radę Ministrów założenia do ustawy, w których zdecydowano się na ograniczenie stosowania sankcji kredytu darmowego do istotnych naruszeń obowiązków informacyjnych. Stanowczo opowiadamy się za powrotem do pierwotnie zatwierdzonej wersji.</p>	<p>konsumenckiego, jak również kredytu zabezpieczonego hipoteką. W toku ponownej analizy sankcji kredytu darmowego dla kredytu zabezpieczonego hipoteką, uznano, iż właściwsze byłoby wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym konsument mógłby skorzystać z sankcji kredytu darmowego dla kredytów hipotecznych w całym okresie wykonywania umowy. Natomiast takie prawo nie przysługiwałoby już po wykonaniu umowy. Przyjęcie takiej koncepcji wydaje się lepiej odpowiadać istocie sankcji kredytu darmowego następującej <i>ex lege</i>, a nie dopiero na skutek „skorzystania przez konsumenta w ciągu pierwszych 4 lat”, o czym była mowa w założeniach do ustawy o kredycie konsumenckim. Ponadto, wprowadzono regulację, zgodnie z którą konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia będzie zobowiązany zwrócić kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy za okres 4 lat poprzedzających dzień złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. W toku ponownej analizy sankcji kredytu darmowego i koncepcji przyjętej w założeniach, iż konsument zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów proporcjonalnie do całego okresu kredytowania, uznano, iż przyjęcie takiego rozwiązania mogłoby powodować wiele problemów interpretacyjnych, natomiast wyliczenie kosztu proporcjonalnie do okresu kredytowania byłoby co do zasady hipotetyczne i odbywałoby się przy</p>
--	--	--	--	--

				<p>uwzględnianiu licznych założeń, które niekoniecznie znajdowałyby odzwierciedlenie w rzeczywistości, bowiem współczynniki dotyczące kredytu na przestrzeni 30-40 lat ulegałyby znacznym zmianom. W konsekwencji mogłoby to prowadzić do pokrzywdzenia konsumenta. Dlatego też, zdecydowano o wprowadzeniu terminu, od którego liczyłby się okres 4 lat za jaki konsument nie ponosił by kosztów kredytu. Takie doprecyzowanie przepisu pozwoli na realne wyliczenie rzeczywiście poniesionych kosztów przez konsumenta w związku z umową o kredyt. Jednocześnie uzupełniono przepisy dotyczące sankcji kredytu darmowego dla kredytów konsumenckich i kredytów zabezpieczonych hipoteką o wskazanie, iż termin przedawnienia tego roszczenia wynosi 1 rok od dnia zakończenia wykonywania umowy. Przyjęcie takiego rozwiązania obejmie zarówno sytuacje terminowego zakończenia umów, jak również wcześniejszą spłatę kredytu. W ocenie Prezesa Urzędu, zasadne jest wprowadzenie krótszego okresu przedawnienia roszczeń w odniesieniu do sankcji kredytu darmowego, w szczególności z uwagi na wydłużony okres obowiązywania umów w szczególności tych zabezpieczonych hipoteką. Przyznanie konsumentowi prawa do skorzystania z sankcji kredytu darmowego w całym okresie wykonywania umowy i zastosowanie terminów przedawnienia na zasadach</p>
--	--	--	--	--

			ogólnych z Kodeksu cywilnego mogłoby znacząco wpłynąć na zakłócenie stabilności gospodarczej na rynku usług finansowych.
	Związek Banków Polskich	Art. 44. ust 1 Przepis ten nie precyzuje, od kiedy są liczone 4 lata (od momentu zgłoszenia, początku spłaty, końca spłaty?).	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Związek Banków Polskich	Art. 47 Wydaje się, że sformułowanie tego przepisu odbiega w znaczący sposób od standardów ustanowionych w dyrektywie. Prosimy o wskazanie w tym przepisie uprawnienia konsumenta do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy (reduction in the total cost of the credit, such reduction consisting of the interest and the costs for the remaining duration of the contract)	Uwaga uwzględniona
	Związek Banków Polskich	Art. 50 Prosimy o wprowadzenie w tym przepisie zasady, iż kredytodawca dokonuje rozliczenia z konsumentem w terminie 14 dni po całkowitej spłacie kredytu. W praktyce, w szczególności w przypadku relatywnie niewielkich kredytów ratałnych, występuje często sytuacja, gdy klienci wpłacają ratę o kilka złotych wyższą niż ustalona lub też wpłacają jednocześnie 2-3 raty (np. z powodu planowanego wyjazdu na urlop). Nie ma potrzeby, aby w takich wypadkach uruchamiać bardzo kosztowną z punktu widzenia kredytodawcy procedurę rozliczania się z klientem. Tym bardziej, że najczęściej nie są znane motywy takich wpłat wnoszonych przez konsumentów. Wpłaty te mogą bowiem wynikać np. z pomyłki, a nie z woli dokonania wcześniejszej częściowej spłaty kredytu. Także z punktu widzenia klienta, ustawiczne dokonywanie zmian, np. w harmonogramach spłat nie będzie oceniane pozytywnie.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Związek Banków Polskich	Art. 54 ust. 1 Proponujemy, aby w przypadku kredytu wiążanego wprowadzić zasadę, iż oświadczenie o odstąpieniu od umowy składane jest wyłącznie u	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Ad 1 Zasady współpracy kredytodawcy i

		<p>kredytodawcy. Pośrednicy kredytowi (szczególnie małe punkty handlowe czy usługowe) nie dysponują najczęściej środkami do przyjęcia oświadczenia i szybkiego przekazania takiej informacji kredytodawcy.</p> <p>Art. 54 ust. 3 Wydaje się, że wystarczające będzie przekazanie przez kredytodawcę informacji (a nie kopii oświadczenia) pośrednikowi konsumenta o odstąpieniu od umowy. Relacje pomiędzy pośrednikiem a kredytodawcą będą raczej regulowane w odpowiedniej umowie dotyczącej kredytu wiążanego.</p>	<p>pośrednika kredytowego w zakresie przyjmowania oświadczeń o odstąpieniu winny określać procedurę umożliwiającą niezwłoczne przekazania takiego oświadczenia.</p> <p>Ad 2 Nie istnieje w projekcie przepis o kwestowanej przez ZBP kwestii.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 55 Dla rozwiania ewentualnych wątpliwości proponujemy dodać w tym przepisie wskazanie, iż w opisywanej w nim sytuacji, stosuje się także mechanizm rozliczania się stron, opisany w art. 54.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Ustawa o kredycie konsumenckim reguluje jedynie kwestie związane z odstąpieniem od tego rodzaju umów. W związku z tym nie reguluje się kwestii związanych z odstąpieniem od umowy sprzedaży w ramach relacji trójstronnych.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 57 ust. 1 Wydaje się, że nie wystarczająco precyzyjnie określony został zakres oraz warunki, na jakich można skorzystać z tego środka prawnego. W opinii Związku Banków Polskich, powinien zostać dodany zapis wskazujący, że skorzystanie przez konsumenta z tego uprawnienia powinno być możliwe po wyczerpaniu wszelkich prawnych możliwości dochodzenia roszczeń wobec sprzedawcy/usługodawcy. W przeciwnym wypadku, możemy mieć do czynienia z nadużywaniem tego uprawnienia przez nieuczciwym konsumentów. Prosimy o uzupełnienie tego przepisu o wskazanie, że odpowiedzialność kredytobiorcy jest ograniczona do świadczenia pieniężnego. Trudno sobie bowiem wyobrazić w praktyce, aby kredytobiorca był zobowiązany do zwrotu konsumentowi telewizora lub pralki.</p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Przepis nie byłby w praktyce stosowany, gdyż za każdym razem konsument musiałby uzyskać orzeczenie sądu, aby skorzystać z przysługującego mu prawa zwrotu do kredytodawcy, jeśli sprzedawca nie wykona swojego zobowiązania lub nienależycie je wykona. Ponadto wydaje się, że ograniczenie odpowiedzialności kredytodawcy do wysokości udzielonego kredytu jest wystarczające. Obecne rozwiązanie w ustawie z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim nie budzi wątpliwości co do ewentualnej naprawy towaru na koszt</p>

			<p>kredytodawcy.</p> <p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Wydaje się niecelowe definiowanie zasady wzajemności w prawie bankowym, które już posługuje się takim terminem. Ponadto dokonano zmiany wprowadzając odwołanie się w relacjach transgranicznych do zasady niedyskryminacji.</p>
	Związek Banków Polskich	<p>Art. 61</p> <p>Zmiany w Prawie bankowym co do zasady odpowiadają uregulowaniom przewidzianym zwłaszcza w art. 9 Dyrektywy o kredycie konsumenckim, z zastrzeżeniem konieczności dokonania - naszym zdaniem - pewnych zmian o charakterze doprecyzowującym. Otóż, projekt ustawy słusznie opiera się na najbardziej odpowiednim pośrednim modelu transgranicznej wymiany informacji kredytowych (tzw. Indirect Access Model), który jako najwłaściwszy uznany został również przez Grupę Ekspertów Komisji Europejskiej do spraw historii kredytowej. Zasada wzajemności wymiany informacji kredytowej (principle of reciprocity) uznana została przez ww. Grupę za kluczową (key principle) dla spełnienia wymogów nałożonej Dyrektywą zasady niedyskryminacji w dostępie do baz danych. Mając na uwadze powyższe, właściwym byłoby wyjaśnienie istoty tej zasady w dodanym ustępie 4f) do artykułu 105 Prawa bankowego, poprzez wskazanie, że:</p> <p>„4f) Zasada wzajemności, o której mowa w ust. 4 pkt 3 i 4 oznacza, że instytucja, utworzona zgodnie z ust. 4, udostępnia informacje stanowiące tajemnicę bankową tylko w takim zakresie, w jakim instytucja finansowa lub kredytodawca mający siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich obowiązane są przekazać informacje do tej instytucji.”</p> <p>Przypomnieć należy, że model pośredni transgranicznej wymiany informacji kredytowych (tzw. Indirect Access Model) oznacza, że w celu uzyskania danych kredytowych dotyczących kredytobiorcy z kraju B, kredytodawca z kraju A sięga po dane kredytowe dotyczące tego kredytobiorcy do rejestru kredytowego w kraju B, za pośrednictwem rejestru kredytowego w kraju A (wzajemne pośrednictwo transgraniczne biur kredytowych). Konsekwencją przyjęcia modelu pośredniego powinny być więc drobne modyfikacje przepisów art. 105 ust.1 pkt 1e) i art. 105 ust. 4 pkt 4) w Prawie bankowym, tj.:</p> <p>„1e) na zasadzie wzajemności i za pośrednictwem instytucji, o których mowa w ust. 4 – kredytodawcom, mającym siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne do oceny ryzyka kredytowego, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia ... 2010 r. o kredycie konsumenckim”</p>	

		<p>„4) na zasadzie wzajemności i za pośrednictwem odpowiednich baz danych w państwie członkowskim - kredytodawcom, mającym siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne do oceny zdolności kredytowej i oceny ryzyka kredytowego, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia ... 2010 r. o kredycie konsumenckim.”,</p> <p>Należy zwrócić uwagę na wątpliwości interpretacyjne, które budzi zaproponowany ust. 4e) w art. 105 Prawa bankowego. Po pierwsze, przepis jest sprzeczny z projektowanym ust. 4 pkt 3 w art. 105 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania na zasadzie wzajemności - kredytodawcom, o których mowa w ustawie z dnia 2010 r. o kredycie konsumenckim, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne do oceny ryzyka kredytowego, o której mowa w art. 9 tej ustawy. Oznacza to, że wszyscy kredytodawcy konsumenci - na zasadzie wzajemności - mogą mieć dostęp do informacji udostępnianych przez instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, tymczasem w projektowanym art. 105 ust. 4e) nieoczekiwanie ogranicza się ten zakres informacji udostępnianych przez instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, jedynie do tych kredytodawców konsumenckich, którzy są instytucjami finansowymi zależnymi od banków, co pozostawałoby także w ewidentnej sprzeczności z art. 9 ust. 1 dyrektywy.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby usunięcie projektowanego ust. 4e) i modyfikacja istniejącego ust. 4d), poprzez wskazanie, że:</p> <p>4d) Instytucje, utworzone zgodnie z ust. 4, mogą udostępniać instytucjom finansowym, będącym podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z wykonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych instytucji finansowych. Wymóg posiadania klauzul informujących nie dotyczy kredytodawców w rozumieniu ustawy z dnia 2010 r. o kredycie konsumenckim, będących podmiotami zależnymi od banków.</p>	
	Związek Banków Polskich, PKPP Lewiatan	<p>Art. 64 ust. 2 Wnosimy o skreślenie tego przepisu z dwóch powodów:</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>

		narusza on fundamentalną zasadę, iż prawo nie może działać wstecz, stoi on także w sprzeczności z ust. 1 tego artykułu.	
	Związek Banków Polskich	<p>Załączniki do ustawy</p> <p>Dla uczynienia arkuszy informacyjnych przejrzystymi dla klienta należy dopuścić zasadę, że informacje, które nie dotyczą danego kredytu nie powinny być podawane. Za zbyteczne całkowicie uznać można np. podawanie numeru fax, który jest coraz rzadziej używanym narzędziem komunikacji lub też podawanie przez bank jednocześnie adresu centrali i oddziału. Chyba nie ma także praktycznego uzasadnienia, aby oddział instytucji kredytowej działający w naszym kraju podawał adres centrali za granicą.</p> <p>Jeśli kredyt jest udzielany w banku, powinno się także zrezygnować z umieszczania w formularzu części dotyczącej pośrednika.</p> <p>Załącznik nr 3</p> <p>Z punktu widzenia środowiska bankowego oraz konsumentów, decydujące znaczenie ma fakt, czy informacje na temat podstawowych wskaźników ekonomicznych kredytu mogą być przedstawiane w postaci danych szacunkowych lub maksymalnych. Odpowiednia informacja w tym zakresie powinna się także znaleźć w rubryce „informacje końcowe”.</p> <p>Duże obawy budzi także kwestia, jak dalece nowe zasady będą odbiegać od obecnie stosowanych praktyk na rynku. Z przesłanego nam projektu arkusza informacyjnego nie wynika bowiem jasno i klarownie, jaki jest spodziewany przez ustawodawcę poziom szczegółowości podawanych informacji. Te kwestie powinny być jeszcze w przyszłości przedmiotem konsultacji z uczestnikami rynku.</p>	<p>Zał. 1 UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLEDNIONA</p> <p>Informacje w formularzu objęte są maksymalną harmonizacją, ustawodawca krajowy nie może ingerować w jego treść.</p> <p>Zał. 3 Projekt zakłada aby przekazywane dane odpowiadały rzeczywistości, przy założeniu że informacje przekazywane przez konsumenta są prawdziwe, a także przy założeniu specyfiki produktu (wieloletnie umowy).</p>
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 36 – W przypadku oprocentowania opartego o stopę referencyjną regulacja powinna dopuścić możliwość przekazania informacji o wysokości rat kredytu po dokonaniu zmiany tej stopy. Obecny zapis mówi jedynie o innym sposobie informowania w takich przypadkach.	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLEDNIONA</p> <p>Art. 36 projektu ustawy stanowi odzwierciedlenie art. 11 dyrektywy 2008/48/WE.</p>
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Art. 40. – proponujemy ponownie rozważyć treść tego artykułu. Stanowi on że kredytodawca w razie zmiany w trakcie trwania umowy całkowitego kosztu kredytu może żądać od konsumenta informacji niezbędnych do oceny zdolności kredytowej. A co jeśli wypadanie ona negatywnie? Czy kredytodawca może jednostronnie wypowiedzieć/zmieni warunki umowy ?	

		Przy kredytach indeksowanych ckk ulega stałym zmianom. Jeśli zamiarem ustawodawcy jest przyznanie kredytodawcy uprawnienia do wypowiedzenia w takich warunkach umowy – to powinno być to wyraźnie zapisane (bądź wykluczone).Warto też doprecyzować czy w tym przepisie chodzi o zmianę całkowitej kwoty kredytu na wniosek konsumenta, czy z powodu innych okoliczności (zmiany stóp procentowych, i.t.p.). Czy chodzi o zwiększenie kwoty kredytu czy zmniejszenie?	
	Biuro Informacji Kredytowej S.A.	<p>Art. 60 Zmiany zaproponowane w ustawie Prawo bankowe generalnie należy uznać za prawidłowe pod warunkiem uwzględnienia uwag w zakresie zdolności kredytowej i baz danych – jak wyżej.</p> <p>Ponadto zwracamy uwagę, że jeśli chodzi o transgraniczną wymianę danych, to przekazywanie tych danych przez banki i instytucje utworzone zgodnie z art. 105 ust.4 Prawa bankowego na zasadzie wzajemności kredytodawcom z innych krajów Unii Europejskiej odbywać się będzie za pośrednictwem odpowiednich biur kredytowych (baz danych) w kraju docelowym (tzw. pośredni model dostępu do danych, o którym mowa w Uzasadnieniu do Projektu). Z tego względu proponowana zmiana przepisów art. 105 ust.1 pkt.1e) i art. 105 ust.4 p. 4) w Prawie bankowym wymaga uzupełnienia. Proponujemy następującą treść:</p> <p>Art. 105. 1. 1e) na zasadzie wzajemności i za pośrednictwem instytucji, o których mowa w ust.4 - kredytodawcom, mającym siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie w jakim informacje te są niezbędne do oceny ryzyka kredytowego, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 2010 r. o kredycie konsumenckim,”</p> <p>„Art. 105. 4. 4) na zasadzie wzajemności i za pośrednictwem odpowiednich baz danych w państwie członkowskim - kredytodawcom, mającym siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie w jakim informacje te są niezbędne do oceny zdolności kredytowej i oceny ryzyka kredytowego, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 2010 r. o kredycie konsumenckim.”,</p>	<p>UWAGA ZOSTAŁA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dokonano modyfikacji w zakresie zasady wzajemności, zmieniając ją na zasadę niedyskryminacji w zakresie transgranicznej wymiany danych.</p>
	PKPP Lewiatan	Art. 30 ust.1 projektu powinien zostać uzupełniony o zapis wymagający ujęcia w treści umowy o kredyt konsumencki obowiązku dostarczenia konsumentowi tabeli spłat (art. 10 ust.2 pkt. i dyrektywy). Art. 37 projektu nie formułuje bowiem obowiązku informacyjnego. Ponadto	<p>UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p>

		należy skreślić art. 30 ust.1 pkt. 10 projektu - takiego obowiązku informacyjnego nie przewiduje art. 10 ust.2 dyrektywy oraz konsekwentnie przyjęte przez Radę Ministrów założenia do ustawy o kredycie konsumenckim.	
	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 29 Projektu ustawy wskazano, iż umowa kredytu winna być zawarta na piśmie - pominięto określoną w art. 10 Dyrektywy możliwość sporządzenia umowy na trwałym nośniku. W uzasadnieniu do Projektu ustawy wyjaśniono co prawda przyczyny takiej modyfikacji, niemniej jednak nie jest oczywiste, czy zmiana ta nie narusza pełnej harmonizacji regulacji Dyrektywy.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Projekt przewiduje formę pisemną dla zawierania umów o kredyt konsumencki. Wydaje się, że przyjęcie takiego rozwiązania nie będzie powodowało sprzeczności z zmianami prawa w tym zakresie przygotowywanymi przez Ministerstwo Sprawiedliwości.
	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 34 Projektu ustawy pominięto określony w art. 18 ust. 1 Dyrektywy wymóg zamieszczenia w umowie mających zastosowanie opłat oraz warunków na jakich opłaty te mogą ulec zmianie, gdy umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego umożliwi przekroczenie salda tego rachunku. Zasadnym wydaje się również rozważenie możliwości poddania instytucji przekroczenia salda w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym w większym stopniu pod normy chroniące interesy konsumentów, którzy zaciągają kredyty konsumenckie. Z punktu widzenia konsumenta umożliwienie mu przekroczenia salda rachunku rozliczeniowo-kredytowego jest udzieleniem oprocentowanego kredytu. Wobec faktu, iż instytucja przekroczenia salda rachunku z zasady uregulowana jest w jednostronnie opracowanych przez instytucje prowadzące tego typu rachunki wzorcach umowy (regulaminach) konsumenci nie mają możliwości realnego wpływu na treść umowy rachunku. W praktyce można spotkać się z sytuacją, w której konsumenci, zawierając umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego, mają automatycznie narzuconą instytucję przekroczenia salda rachunku, z której nie mogą zrezygnować.	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA W zakresie uzupełnienia art. 34 o informacje z art. 18.ust. 1 dyrektywy. Nie jest możliwe na gruncie obecnej dyrektywy objąć większą ochron konsumentów w zakresie przekroczenia salda rachunku. Tzw. Light regime w tym zakresie wyznacza dyrektywa która ma charakter maksymalny.
	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 39 Projektu ustawy pominięto określony w art. 18 ust. 2 lit. d) Dyrektywy wymóg przekazania konsumentowi informacji o wszelkich mających zastosowanie karach, opłatach oraz odsetkach za opóźnienie. Wprowadzony zastępczo wymóg przekazania informacji o całkowitym koszcie kredytu wydaje się nie być tożsamy. Warto bowiem zauważyć, iż	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Uwaga rekomendowana była przez UOKiK Rządowemu Centrum Legislacji. Definicja ckk i wyłączeń uległa

		Dyrektywa wprowadza wymóg poinformowania m.in. o karach, opłatach oraz odsetkach za opóźnienie, tymczasem zgodnie z zaproponowaną w Projekcie ustawy definicją całkowitego kosztu kredytu nie wchodzi do niego m.in. koszty, które ponosi konsument w związku z niewykonaniem swych zobowiązań wynikających z umowy o kredyt (a więc np.: stosowane kary, czy odsetki za opóźnienie).	zmianom i obecnie bardziej odpowiada przepisom dyrektywy.
	Komisja Nadzoru Finansowego	Nie jest w pełni zrozumiały art. 44 ust. 1 Projektu ustawy wprowadzający sankcję kredytu darmowego w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 35 Projektu ustawy. W szczególności doprecyzowania wymaga konstrukcja zwrotu kredytu bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy za okres 4 lat. W art. 43 Projektu ustawy regulującym kredyty inne niż zabezpieczone hipoteką, projektodawcy posługują się konstrukcją zwrotu kredytu w konkretnym terminie (ustalonym w umowie albo jeżeli umowa nie przewiduje terminu spłaty kredytu w terminie 5 albo 10 lat) a nie za pewien okres.	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Okres za który należy się konsumentowi zwrot kredytu bez odsetek i innych opłat został doprecyzowany.
	Komisja Nadzoru Finansowego	W Projekcie ustawy nie określono sankcji za nieprzekazanie konsumentom stosownych informacji w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy. Wydaje się, iż wprowadzone szczegółowe wymogi przekazywania odpowiednich informacji na etapie przedkontraktowym są na tyle istotne, że warto wprowadzić sankcje za ich nieprzestrzeganie, aby skutecznie wymóc na kredytodawcach ich odpowiednią realizację.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy sankcja kredytu darmowego jest zbyt daleko idąca do zastosowania w tym przypadku, natomiast nie wyłącza to sankcji w postaci działań Prezesa UOKiK.
	Komisja Nadzoru Finansowego	Powstaje wątpliwość, czy określone w art. 52 Projektu ustawy zastrzeżenie, iż w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy kredytu, kredytodawcy nie przysługują żadne inne opłaty z wyjątkiem bezzwrotnych kosztów poniesionych przez niego na rzecz organów administracji publicznej oraz opłat notarialnych jest zgodne z Dyrektywą, która nie wskazuje, aby kredytodawca mógł się domagać zwrotu opłat notarialnych.	Uwaga nieuwzględniona Ukształtowanie przepisu wynika z konieczności zapewnienia rozpoznawalności przepisów ❖ prawa we wszystkich PC. W niektórych PC notariusz ma status zbliżony do instytucji publicznej.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 35 ust. 1 , (obligatoryjny zakres informacji zawartych w umowie kredytu), proponujemy dodać punkt mówiący o konieczności wskazania zasad pobierania, wysokości i zwrotu składki ubezpieczeniowej oraz możliwości dochodzenia roszczeń regresowych przez ubezpieczyciela w sytuacjach przewidzianych przepisami powszechnie obowiązującymi. Nałożenie takiego ustawowego obowiązku na banki przyczyniłoby się do zwiększenia ich obowiązków informacyjnych, tym samym do zwiększenia świadomości konsumentów.	Uwaga nieuwzględniona Intencja wnoszącego uwagę jest słuszna, niemniej jednak rozbudowywanie obowiązków informacyjnych dotyczących jeden z usług dodatkowych do kredytu mogłoby spowodować konfuzję i de facto poprzez nadmiar informacji dezinformację.
	Fundacja na Rzecz Kredytu	Art. 35. ust. 1 pkt. 2 - Postuluje się zmianę sformułowania „całkowity	

	Hipotecznego	<p>koszt kredytu określony w dniu zawarcia umowy” na „całkowity koszt kredytu określony na dzień zawarcia umowy”. Celem jest, jak rozumiemy, określenie kosztu kredytu przy uwzględnieniu kosztów na poziomach znanych na dzień udzielenia kredytu (np. kosztu zmiennej stopy oprocentowania). Sformułowanie, iż należy podać koszt kredytu określony w dniu zawarcia umowy, sugeruje, że koszt powinien zostać wyliczony dokładnie w dniu zawarcia umowy, odnosząc się do samej czynności technicznej wyliczenia kosztu.</p> <p>Art. 35 ust. 2 – należy doprecyzować, że przepis dotyczy również przypadku kredytów walutowych (a nie tylko kredytów indeksowanych).</p>	
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	<p>Zakres informacji kontraktowej (Artykuł 35) – w odniesieniu do kredytu hipotecznego przepis nie wymienia obowiązku podawania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Jednocześnie konieczność taka istnieje w przypadku kredytu konsumenckiego (por. art. 30 ust 1 p. 7). Wydaje się zasadne uzupełnienie katalogu obowiązków informacyjnych o konieczność podawania RRSO także w przypadku kredytu hipotecznego, szczególnie że obowiązek taki wynika już z Rekomendacji KNF, a jak rozumiemy, celem Ustawy jest kompleksowe przedstawienie obowiązków kredytodawcy wobec konsumenta kredytu hipotecznego.</p> <p>Zwracamy uwagę, że obecnie obowiązek taki wynika także z Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego – por.:</p> <p><i>Rekomendacja S II nr 19 p. 5.1.5. „Bank powinien przedstawiać kredytobiorcom informacje o całkowitym koszcie kredytu oraz rzeczywistej rocznej stopie procentowej uwzględniające koszty znane w momencie zawarcia umowy. Służyć temu powinno również zamieszczanie w ogłoszeniach i reklamach dotyczących kredytu, zawierających warunki udzielania kredytu rzeczywistej rocznej stopy procentowej, wyliczonej od całkowitego kosztu kredytu”.</i></p> <p><i>Rekomendacja T nr 24.1. „Umowa o kredyt powinna być zawarta w formie pisemnej, a kredytodawca zobowiązany jest wręczyć kredytobiorcy umowę niezwłocznie po jej zawarciu. Wskazane jest aby, poza elementami wskazanymi w art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001 r., Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w zakresie przedmiotowym jej obowiązywania, umowa zawierała:</i></p>	<p>UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Intencją ustawodawcy było nie wprowadzanie obowiązku wskazywania RRSO dla kredytów hipotecznych. Jednakże podkreślamy, iż nadal w tym zakresie obowiązywać będzie rekomendacja KNF. Zatem zdaniem UOKiK nie zachodzi tu sprzeczność pomiędzy przepisami ustawy, a rekomendacjami KNF.</p>

		(...) b) informacje o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie procentowej, uwzględniające koszty znane w momencie zawarcia umowy, ”\	
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 40 ust. 2 - postanowienia o zmianie całkowitej kwoty kredytu wymagają doprecyzowania - co należy rozumieć pod pojęciem „znacznego zwiększenia całkowitej kwoty kredytu”. Jednocześnie sprzeciw budzi, w takim przypadku, sprowadzenie ponownej oceny ryzyka kredytowego wyłącznie do zbadania zdolności kredytowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 5 pkt 16 – ocena ryzyka kredytowego to ocena zdolności konsumenta do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami...). Niejednokrotnie podwyższenie kwoty kredytu wymaga podjęcia przez kredytodawcę także innych czynności.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA W ocenie UOKiK każdy kredytodawca będzie decydował kiedy doszło do znacznego zwiększenia całkowitej kwoty kredytu i kiedy należy ponownie zbadać ocenę ryzyka kredytowego (uwzględniono w tym zakresie postulat kredytodawców). Wewnętrzne regulacje w banku mogą wprowadzając dodatkowe obostrzenia w takich sytuacjach. Przepis art. 40 ust. 2 ustawy jest odzwierciedleniem przepisu dyrektywy. Nie ma jednak przeszkód aby bank podejmował inne czynności poza badaniem oceny ryzyka kredytowego w takim przypadku.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Brak okresu przedawnienia roszczeń konsumenta do kredytodawcy z tytułu niezachowania wymogów ustawy, przy żądaniu tzw. darmowego kredytu (art. 43 ust 5). Stanowczo postuluje się określenie terminu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy o kredyt konsumencki. Inaczej groziłoby to podważeniem zasady stabilności gospodarczej. Jako proponowany wskazuje się termin 1 roku, od dnia zakończenia wykonywania umowy (tak aby objąć terminowe zakończenie umowy, jak i wcześniejsze rozwiązanie).	UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	1. Sankcja kredytu darmowego (Art. 44, ust. 1.) – proponuje się przyjęcie następującego sformułowania: „... z zastrzeżeniem ust. 2, za okres <i>maksymalnie 4 lat wstecz od momentu wydania orzeczenia stwierdzającego naruszenie przez kredytodawcę art. 35.</i> ” W obecnym brzmieniu projektu nie jest jasne, do czego odnosi się sformułowanie „okres 4 lat” – czy brane są pod uwagę pierwsze 4 lata kredytowania, czy 4 lata poprzedzające moment zastosowania sankcji, czy też 4 lata następujące po momencie nałożenia sankcji, czy też dowolnie wybrane 4 lata. Sformułowanie to wymaga w naszej opinii doprecyzowania, ponieważ jest to kluczowy	Ad. 1 UWAGA ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA Ad. 2 Uwaga nieuwzględniona – propozycja wypacza sens sankcji kredytu darmowego i poprzez konieczność uzyskania orzeczenia sądowego czyniłaby ją de facto martwą.

		<p>przepis dotyczący odpowiedzialności kredytodawcy i sankcji z tytułu naruszenia obowiązków informacyjnych.</p> <p>2. Podobne zastrzeżenia budzi ust. 2 artykułu 22 – czy konsument ponosi koszty związane z ustanowieniem hipoteki, czy też np. koszty związane z wyceną zabezpieczenia? Zwracamy ponadto uwagę, że uwarunkowanie zastosowania sankcji kredytu darmowego wydaniem orzeczenia (a nie opieranie się jedynie na oświadczeniu kredytobiorcy), uchroni klienta przed skutkami nieuzasadnionych prób korzystania z sankcji kredytu darmowego, co mogłoby dla niego zaowocować nieporównywalnie wyższym kosztem kredytu. Klient, który zaprzestałby płacenia odsetek od kredytu, wobec którego sankcja kredytu darmowego nie znalazłaby ostatecznie zastosowania (brak orzeczenia sądu), musiałby liczyć się z koniecznością zapłacenia wysokich odsetek karnych bądź z wypowiedzeniem umowy i postawieniem kredytu w stan natychmiastowej wymagalności.</p>	
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 47 - proporcjonalne obniżenie całkowitego kosztu kredytu, w przypadku skrócenia czasu obowiązywania umowy - ponieważ do całkowitego kosztu zalicza się obok kosztu odsetek również koszty jednorazowe – z tego względu zaproponowane podejście nie jest prawidłowe.	Uwaga uwzględniona
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 48 - nie jest czytelna kwestia w ust. 2: „jeżeli okres między spłatą kredytu a terminem spłaty kredytu przekracza jeden rok.” Podobny problem jest z brzmieniem art. 49 pkt 2.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA UOKiK rekomendował zmianę przepisu w tym zakresie do RCL. RCL nie uwzględnił uwagi.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 52 ust. 1 przewiduje należne bankowi odsetki za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu - w przypadku odstąpienia od umowy. Widzimy sprzeczność z postanowieniami ust. 4 gdzie jest zapis „kredytodawcy nie przysługują żadne inne opłaty...”.	UWAGA NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA W ocenie RCL zaproponowany przepis nie powoduje problemów interpretacyjnych. Z art. 54 ust. 2 jasno wynika, że kredyt ma zostać zwrócony przez konsumenta na rzecz kredytodawcy wraz z odpowiednio naliczonymi odsetkami.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego	Artykuł 53 reguluje kwestię odstąpienia od umowy o kredyt skutkującą także wobec umów o usługi dodatkowe. Doprecyzowania wymaga kwestia, z jakim skutkiem wygasają umowy o usługi dodatkowe (np. ubezpieczenie	

			na życie). Czy należy informować o fakcie ubezpieczyciela? Czy może on odmówić rozwiązania umowy?	
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego		Artykuł 61 - proponowane zmiany w ustawie Prawo bankowe przewidują możliwość „na zasadzie wzajemności” udzielania informacji stanowiących tajemnicę bankową kredytodawcom. Zdefiniowanie kredytodawcy, jako „przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, który w swej działalności gospodarczej lub zawodowej, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu” może doprowadzić do sytuacji, w której bank będzie zobowiązany udzielić informacji stanowiącej tajemnicę bankową również takim przedsiębiorcom, którzy bankami nie są, ale np. udzielają kredytów ratalnych np. na zakup samochodu czy pralki. Wówczas bank będzie zobowiązany do przekazania informacji np. dealerowi. Taka sytuacja jest, naszym zdaniem, niedopuszczalna.	Uwaga nieuwzględniona Implementacja art. 9 dyrektywy wymusiła na PC konieczność otwarcia dostępu do krajowych baz danych przedsiębiorcom działającym „transgranicznie”. Aby uniknąć zarzutu dyskryminacji wewnętrznej, zdecydowano o przyjęciu analogicznego rozwiązania również w odniesieniu do kredytodawców krajowych.
	Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego		Zauważamy ponadto sprzeczności projektu ustawy: a) z Rekomendacją S w zakresie podawania przy kredytach zabezpieczonych hipoteką RRSO (por. uwaga nr 26), b) z Rekomendacją T w zakresie treści rekomendacji 23 która: - w pkt. 23.1 wymaga aby bank podczas przedstawiania informacji zarówno przed, jak i po podpisaniu umowy uwzględniał poziom wiedzy klienta, który w większości przypadków nie jest specjalistą z dziedziny bankowości. Jak powyższy przepis ma się do wystandaryzowanych treści arkuszy informacyjnych? - w pkt 23.2 porusza kwestię udostępniania klientowi z wyprzedzeniem projektu umowy na jego prośbę. Natomiast projekt ustawy reguluje te kwestie odmiennie – konsument jest uprawniony do otrzymania bezpłatnego projektu umowy. Co oznacza, że powinien otrzymać projekt umowy w każdym przypadku. - w pkt 23.6 która wykracza poza postanowienia projektu ustawy zapisem, że należy od klienta uzyskiwać pisemne oświadczenie, potwierdzające, że w pierwszej kolejności zapoznał się z ofertą kredytu w walucie w jakiej uzyskuje dochód. Dot. Formularza Informacyjnego dot. kredyt zabezpieczonego o hipoteką – proponuje się dodanie informacji o dacie wydania Formularza konsumentowi.	Uwaga nieuwzględniona Ustawa nie musi odpowiadać treści niewiążących regulacji. Niemniej jednak dołożono należytej staranności aby projektowane przepisy w możliwie szerokim zakresie uwzględniały charakterystykę produktów i rynkowe reguły ich dotyczące.